

КАЗ БУКИ ВЕДИ

Никой не е в състояние да удържи силата на една идея, чието време е дошло! ...

ГОДИНА 14, БРОЙ 62, УЧИЛИЩЕН ВЕСТНИК НА СУ "Иван Вазов" гр. Плевен

май 2024

Национален конкурс за журналистика „Стоян Михайловски“ – Трета награда – 2013; Първа награда – 2014

Национален конкурс за журналистика „Григор Попов“ – Първа награда – 2016, 2017, 2018, 2020, 2022; Специална награда – 2019, 2020, 2021, 2023, 2024

Национален конкурс за журналистика „Гео Милев“ – Първа награда – 2019, 2022; Втора награда – 2020, 2021, 2023

Цена 1 лев

Випуск 2024, на добър път!

На добър час, момичета!

Редакционният екип изпраща Божидара и Ана-Мария

Скъпи момичета,

Днес ви казвам едно голямо БЛАГОДАРЯ!

Благодарна съм, че имах възможност още в първите си години като учител да работя с вас – талантливи, амбициозни и будни млади хора. Върнахте ме многократно към едни от най-хубавите ми спомени, към времето, когато и аз пишех за училищния вестник. Това е чест и вие винаги се отнасяхте отговорно и достойно към всяка поставена задача, създавахте своите текстове от душа и сърце и не пестяхте силите си. Поздравявам ви за усилията, смелостта и готовността; за това, че винаги се отзовавахте, давахте идеи и помагаште на по-неопитните. Днес поемате към нови хоризонти, но помнете, че завинаги оставате част от нашето семейство, от златния състав на „В@з Буки Веди“! Дълго ще се говори за дълбоките интервюта, които съумяхте да направите, за проникновените ви размисли и критичните текстове!

Вярвам, че най-доброто за вас предстои! Пожелавам ви все така устремено да следвате своя път, да мечтаете и да успявате. Запазете любовта си към словото и порива към себеизразяване. Сигурна съм, че където и да продължите развитието си, ще блестите все така ярко!

Приятен полет, мили момичета!

Кристина Младенова

24 МАЙ

На този ден е чест за мен за българското слово да напиша стих.

Кой не знае езика си роден?
Кой не знае кирилските букви?

И славим имената на Солунските братя,
че те езика ни направиха велик.

На 24 май пред тях се кланям,
изпитвам нужда и цвете да добавим.

И малки, и големи на празничния ден.
по улиците ще вървим и усмивки ще дарим.

Но в края на учебната година бързо си отиват час след час.
Мисля, че е ритъмът на часовете в клас.

Преслава Иванова, 5ж

Най-важното в броя: Заслужено отличие за екипа на вестника ни

стр. 2

Гостува ни футболната легенда Христо Стоичков

Репортаж от събитието и ексклузивно интервю със звездата

стр. 2

стр. 9

Пристрастия

✓ Размисли за книгите, четенето и хората можете да прочетете на стр. 3

✓ Ще разберете гледната точка на най-младия учител в СУ „Иван Вазов“ на стр. 3

✓ Разнопосочни мнения за образованието – потърсете на стр. 8

И още:

✓ Нашите абитуриенти – под прицел. Как се готвят те за своя бал? – стр. 6-7

✓ Кои са най-предпочитаните български книги? Предложенията ще откриете на стр. 10

Училищният вестник на СУ“Иван Вазов” жъне успехи на национално ниво

Всеки един брой от вестника „В@з Буки Веди“ значи много за нас – хората, които го създават. Този вестник е плодът на дългогодишен труд от страна на учители, на ученици, които учат в нашето училище, на ученици, които вече са завършили нашето училище, а дори и на ученици, които са станали учители в нашето училище. Всеки от нас отделя време и усилия, за да усъвършенства вестника и да продължаваме да радваме почитателите си. Пишем своите материали от сърце и се опитваме да информираме вас, нашите любими читатели, за събитията в училище и темите, които ни вълнуват. Поради тази причина нашият труд се оценява добре от всеки, който прочете вестника. Това е причината в 12-тото издание на Националния ученически журналистически конкурс „Григор Попов“ да получим **Голямата награда на Община Разград за колективно участие**. „Светът под лупа“ бе темата на конкурса, който носи името на бележития разградски журналист, издавал в продължение на 22 години вестник „Разградско слово“. Конкуренцията беше много оспорвана. Участваха 68 колектива и 305 журналистически материала, което ни кара да се гордеем от своята работа. Ние заминахме за Разград, за да участваме в награждаването и да представим достойно своето училище и своя труд. Събитието се състоя на 29 март в къщата музей „Станка и Никола Икономови“ – родната къща на Григор Попов в Разград. Срещнахме се с участниците от други градове, както и с домакините ни. Госпожа Цветанка Русева, директор на ЦУТНТ и един от организаторите на конкурса, ни посрещна топло и сърдечно като скъпи гости. Посетихме Центъра за ученическо техническо и научно творчество и се запознахме с ръководителя на клуб „Репортери“. За нас беше организирано и безплатно посещение на интерактивния музей „Абритус“. Почувствахме се като VIP гости, защото беседата беше само за нашата група. Докоснахме се до древните римляни по съвременен и интересен начин. Можехме да сечем

монети и дори да си сготвим ястия по древни рецепти. След кратка почивка, която ни даде възможност да се опознаем и да споделим своите впечатления от видя-

ното, се запътихме към мястото на официалното награждаване. По пътя успяхме да зададем няколко въпроса на госпожа Русева. Макар екипът на вестника да получи колективна награда, имахме и индивидуални награди за госпожа Ивелина Танева, госпожа Кристина Младенова, Божидара Павлова от ХІІв клас, Людмил Йорданов от ХІІб клас и Николай Петков от ХІІб клас. При награждаването ни заместник-кметът Елка Неделчева поздрави младите журналисти, като отбеляза, че в нашия вестник има само позитивни новини. Пожела ни да продължим да търсим добрите новини, „защото лошите новини сами ни намират, а хората имат нужда от позитивизъм“. Срещнахме се с внучката на Григор Попов – Теменуга Иванова, която поздрави всички участници в конкурса и ни пожела да бъдем работливи, знаещи и можещи граждани, от които има нужда България. По предложение на краеведа Божидарка Златарева беше проведена и викторина на тема „Животът на Григор Попов“. Ние бяхме бързи и точни в отговорите си и грабнахме част от наградите. Успяхме да влезем и в къщата музей „Станка и Никола Икономови“ и да се запознаем с интересната съдба на видните възрожденци. Целият ден премина в доста път, забавления, посещение на музеи, много емоции и накрая, разбира се, всички бяхме много изморени. Радвам се, че имах възможността да бъда част от това пътуване и пожелавам на своите колеги да продължаваме да сме все така обединени, находчиви и щастливи от това, което правим. Целият екип на вестника пожелава на завършващите Ана-Мария Христова и Божидара Павлова да запомнят всяко едно хубаво преживяване и да продължават в същия дух и в бъдеще. А за нас – тези, които оставаме тук и за следващите конкурси – ние обещаваме да поддържаме високото ниво на нашия журналистически екип, защото трудът винаги се отплаща. Ние не сме най-добрите, но по-добри от нас няма!

Михаела Минкова, 9в

С възрожденска топлина в сърцето

29 март беше изключително запомнящ се, важен и специален ден за редакционния екип на вестник „В@з Буки Веди“ при СУ „Иван Вазов“. Това е ден, в който ученическият вестник спечели **Голямата награда на Община Разград** за колективно участие в Дванадесетия национален ученически журналистически конкурс „Григор Попов“ и се включи в церемонията по награждаването на победителите. За поредна година екипът на училищния вестник е специално отличен в конкурса и това е израз на добре свършената колективна работа, на старанието и професионализма, на желанието ни да сме най-добрите. Успяхме – носители сме на Голямата награда, но това е и голяма отговорност да задържим нивото и в бъдеще да продължаваме да се доказваме. По пътя към церемонията по награждаването в двора на къщата музей „Никола и Станка Икономови“ успяхме да зададем на г-жа Русева, един от организаторите, няколко въпроса.

– Чия беше идеята за журналистическия конкурс? Защо всъщност се провежда?

– Идеята не е моя, идеята е свързана с името на краеведа Божидарка Злата-

рева и радиожурналиста Валентина Колева, които предложиха това да се случи на нашата колежка Веселина Йотова, първият ръководител на клуб „Репортер“, която, за съжаление, не е между нас, но остави много дълбока диря в летописа на Центъра за ученическо, техническо и научно творчество в Разград.

– Откога датира конкурсът?

– Това е дванадесетото му издание, като първите две издания бяха регионални. От 4-тата година успяхме да го включим в Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците към МОН. Така че конкурсът съществува от 2012г.

– Има ли голям интерес към конкурса?

– Интересът продължава, поддържа се, съставът на учениците е различен и имаме добри взаимоотношения с ръководителите на журналистическите клубове.

Разговорът ни беше прекъснат от началото на церемонията и от нашите срещи с другите лауреати, но си запазваме правото да продължим в следващото издание на конкурса.

Станислава Нейкова, 8б

Посрещаме златната легенда на българския футбол

На 2 април в училището ни гостува най-добрият български футболист и единственият българин, печелил Златна топка – великият Христо Стоичков. Тази среща се осъществи благодарение на Асоциация „Докосни дъгата“ и по инициатива на Димитър Митев, директор на СУ „Иван Вазов“.

Поводът за гостуването на великия българин е откриването на изложба, свързана с 30-годишнината от най-големия успех не само за Христо Стоичков, но и за целия български футбол – отличното Златна топка. Дългоочакваният гост беше посрещнат от училищния оркестър и мажоретния ни състав още на входа на училището. В момента, в който той дойде, можехме да забележим колко искрено щастливи бяха всички фенове – малки и големи. Видели успе-

хите му или не, публиката се радваше, а в очите се четеше вълнението. Вътре, по стените на училищните коридори, бяха закачени рисунки на наши ученици, свързани с футбола и Христо Стоичков, а след това пристъпихме и към специалната изложба. Тя включва картини и информация, проследяващи целия професионален път на футболната ни легенда от началото досега. Господин Митев отправи предложение проектираната спортна зала в нашето училище да носи името

на великия футболист Христо Стоичков, а той с радост прие. След това настъпи моментът за официалното откриване на изложбата чрез прерязване на лентата лично от Христо Стоичков. Важните снимки, обрисувачи пътя на легендарния футболист, са разположени срещу витрината с награди на училището на третия етаж и са достъпни за всички ученици. Разбира се, ние с нетърпение очаквахме да настъпи следващият момент от тази среща, а именно раздаването на автографи и снимки с българския футболист.

След откриването на галерията Камата отиде и на игрището, където го чакаха много ученици, родители и учители, дошли да видят една футболна легенда. Там отново бе посрещнат с музикално изпълнение от оркестъра на училището. Въздействащ момент за нашия гост бяха и

специалните подаръци – картини, нарисувани от учениците на СУ „Иван Вазов“ за него. В нашето училище беше обявен конкурс за най-добра рисунка, която да отразява спортната кариера на футболиста. В училищния конкурс участваха 100 ученици от IV до X клас. След внимателен подбор бяха

отличени 13 картини, а най-красивите бяха подарени на нашия звезден гост. Това бяха картините на Мария Анова от 5б, Марина Костова, 10г и Калина Георгиева, 10б. След това програмата продължи с изпълненията на Мира Минкова, Христина Върбанова, Таня Павлова и Габриела Александрова от клуб по спортни танци „Зоря“, както и с ефектните фигури на мажоретен клуб „Еуфория“. Своите танцуvalни умения представиха Момчил Петков

и Татяна Македонска от клуб по спортни танци „Артефакт“. Последва най-чаканата част за всички фенове – раздаването на автографи и снимки с футболиста.

Много е зареждащо, когато освен по-възрастните, видим и малки деца, които с нетърпение очакват да се доближат до футболната ни легенда. Сред тълпата от хора се отличаваха и фенове, облекли тениски на ЦСКА – отбора, за който е играл Стоичков. Най-големите почитатели на футбола носеха и книгите на футболиста, за да бъдат подписани. За всички нас, фенове на футбола или не, беше голяма привилегия да можем да се докоснем до такъв доказал се човек като Христо Стоичков. Въпреки броя на хората, които чакаха за снимка и автограф с Камата, той търпеливо обърна внимание на всеки свой фен, а ученици и гости излизаха от двора с широки усмивки.

Такива събития са много желани от подрастващите, защото ни срещат с достойни и истински хора за пример, от които можем да научим много. Те ни мотивират и вдъхновяват да се трудим, за да можем един ден да сме добри и успешни поне колкото тях. Те са ярко присъствие в училищния живот и не могат да се преживеят всеки ден!

Стефания Петрова, 9б
Цветина Данчева, 9г

Очи в очи

За книгите и четенето

През месец май отбелязваме един от най-важните за българската култура празници – 24 май – Деня на българската просвета и култура, на братята св. св. Кирил и Методий. Сигурно ви е интересно да припомним откога се чества празникът на нашата просвета? На 11 май 1851г. в Пловдивското класно училище е поставено началото с първото отбелязване, като идеята е била на Найден Геров. По този повод решихме да посетим първокласниците и второкласниците в нашето училище и да проучим дали обичат четенето и кои са техните най-любими четива. Дали словото още е живо, или мишката вече е изяла книжката?

Надникнахме в класните стаи на първолаците, за да разберем всъщност дали изпитват интерес към четенето и дали детската книжка ги вълнува, както нас на техните години. Те вече знаят всички букви и ни е любопитно кои книжки са им любими. Нашето кратко проучване се въртеше около въпроса: *Обичаме ли книжките?* Ето и отговорите им. Най-малките вазовчета обожават да четат книжки, пренасят се в съвсем различен свят, представяйки си случващото се в творбите. Другият ни въпрос, на който те трябваше да отговорят, беше дали все още им е трудно да четат, въпреки че вече са изучили азбуката. Абсолютно всички децица ни казаха, че не изпитват трудности, даже четат гладко и изразително, но това се дължи на професионализма и усилията на техните преподаватели, които също ни споделиха, че учениците им се справят отлично. Малките ни първокласници изключително харесват „Пипи Дългото чорапче“, „Снежанка и седемте джуджета“, „Косе Босе“, „Котаракът в чизми“, но ще ви представим и малко по-различни техни предпочитания. Любимата книжка на София Атанасова от 1а

клас е „Феята от захарницата“ и е силно впечатлена от феята, чието име е Ванилия. Арина Атанасова от същия клас разказа своите най-ярки спомени от „Дневникът на вещицата по неволя“, а героинята, която е оставила най-голям отпечатък върху малкото момиченце, е Беа Блек. Александър Игнатов от 1г клас ми сподели пък за „Петсън и Финдъс“, като любимият му герой е Финдъс. Тихомир Алиев от същия клас се възхищава на „Худесата на природата“, а Ема Мирославова от 1д ми спомена романа „Приключенията на Пинокио“, като вниманието ѝ се е насочило върху Дженето. Персонажите, на които нашите най-малки възпитаници искат да подражават, са Снежанка, Пипи, различни приказни герои. Може пък неочаквано да получат подарък - книжка в края на учебната година?

Малките ученици в училището ни изненадаха с големия си читателски интерес. Оказа се, че и най-четящата сред учениците в нашето училище е от втори клас. Запътихме се първо към 2б, където разговаряхме с Тома Горанов и Владислав Петров. Тома сподели, че любимите му жанрове са

приключенските и забавните, но чете и енциклопедии. А относно това дали обича повече книги, в които преобладават картинки, или такива с повече текст, той каза, че харесва всичко. Питайме го коя му е любимата книга или поредица и той отговори „Дневникът на един дръндьо“. Любимата му част от книгата е, когато главният герой прави снежни човеци с приятеля си Раули, който според Тома, е най-забавният герой. Владислав също сподели, че е голям фен на същата поредица. Описа книгата като „нови знания“ и „начин за обогатяване на речника и научаване на нови думи“. Похвали се, че е почнал книгата „Сам Силвър“ и желае да я довърши. И двамата съветват малки и големи да четат повече вместо да „висят на екраните“, за да стават по-умни и да придобиват нови знания. Продължаваме към 2г, където се срещнахме с Надежда Йотова, Кристиана Лалова и Пресияна Чукарова. Любимите книги на Надежда са „Емил от Лъонеберя“ и „Пипи Дългото чорапче“, защото главните герои са забавни и правят смешки и глупости. Също сподели, че в бъдеще би чела „Франклин“. Кристиана заяви, че любимата ѝ книга е „Белият зъб“. Чела е и книгата, и е гледала филма. Пресияна, която ходи на балет, споделя, че лесно съчетава репетициите с четенето. Казва, че от началото на годината е прочела петнадесетина книги и обича да чете. Също ни разказва как „Приключенията на моточетите“ е най-интересната, но и сложна книга, която е чела. Следващи са Ема Петрова, Кристиан Гаев и Димана Кочева от 2а. Любимата книга на Ема е „Пипи Дългото чорапче“, поради това, че Пипи живее сама и прави много пакости. Споделя, че също е гледала и филма, макар и да предпочита четенето пред гледането, защото обича да се учи да чете и сама

да си представя историите. Кристиан казва, че той също е голям фен на „Пипи Дългото чорапче“. Неговият любим момент от книгата е, когато Пипи, Том и Аника са на изоставен остров. Предпочита книги с повече текст, отколкото такива с картинки. Димана разказва, че книгата „Снежанка и седемте джуджета“ толкова ѝ е харесала, че би я чела отново и отново.. Споделя как често ходи в училищната библиотека и че доста често желае да ѝ купуват книги. Казва, че хората трябва да четат, за да се ориентират в знаците по пътищата. След това идва 2в. Там питахме Алекс Андреев, Елена Данчева, Дея Ганчева и Саня Кръстева. Алекс ни запозна с „Питър Пан“, която е неговата любима книга. Споделя, че харесва произведенията в учебника си по български и литература и че целият клас често ходи в библиотеката. Също заявява, че най-скоро е чел „Див живот“. Дея, която е спечелила Купа на състезанието „Моята родина“, разказва, че често ѝ купуват книги, и то по нейно желание. Нейната любима книга също е „Дневникът на един дръндьо“. Споделя, че най-сериозната книга, която е чела, е „Хари Потър“. Разказва, че в момента даже пише собствена история в своя тетрадка. Елена твърди, че е чела най-много книги от цялото училище. Този факт ние проверихме при библиотекарката и се оказа, че тя наистина е читател на годината. Казва, че е лесно, защото просто се увличаш и че даже няма бройка колко книги е прочела! Нейната любима книга е „Камбанка“. Както своите връстници, тя съветва хората да четат повече, за да са пограмотни. Любимата книга на Саня е „Сам въщи“, както и филмът. Споделя ни, че тя би могла да се справи, ако е главният герой и според нея лесно ще успее да надхитри крадците, защото е изобретателна и има

много идеи за капани. Също разкрива, че не е голям фен на материала, който се учи в училище, затова чете много книги извън него! И последни, но не по важност са: Мирела Димитрова, Дария Декова, Богдан Богданов и Самуил Георгиев от 2д. Явно „Пипи Дългото чорапче“ е доста обичано от малките, защото това е любимата книга и на Мирела. Тя я описва като интересна и пълна с неочаквани неща. За Мирела четенето е много важно, защото така езикът се обогатява и децата учат думи. Дария разказва, че е голям почитател на „Мей – червената панда“ – и на книгата, и на филма. Споделя, че макар и любимата ѝ част да е трансформацията на момичето в голямото животно, тя не би искала това да се случи и на нея. Не пропуска и да се похвали, че често посещава училищната библиотека и си взима много книги. Богдан казва, че много обича да чете и в училище, и извън него. Попитахме го дали обича повече книги с картинки и той отговори, че много обича да чете комикси! Неговата любима творба е „Мечо Пух“ Започнахме с „Дневникът на един дръндьо“ и с него ще и завършим, защото това е любимата поредица и на Самуил. Споделя, че наскоро почнал да чете поредицата и е само на първа част, но ни увери, че обича да чете и ще стигне и до следващите. Похвали се, че е прочел вече почти всички книги за училище това лято, а на въпроса „Коя книга би чел в бъдещето“, той отговори „Мечо Пух“. Можем да обобщим любимите книги на второкласниците. Безспорен фаворит е „Дневникът на един дръндьо“. Радва ни фактът, че най-малките читатели все пак предпочитат книжката пред мишката.

Станислава Нейкова, 8б

Деян Тончев, 9в

Йоан Градинаров, 9а

Млади творци

Книгата в живота на човека

В живота на всеки човек присъства книгата. Тя представлява нещо като портал, с който се пренасяш на едно спокойно място. Място, пълно с магия, емоции, съзвизии и смях... Винаги намираш нещо вълшебно, чисто и изишно в книгите. Кара те да искаш да четеш и четеш... Те са готови да ти разкажат вдъхновяващи истории и да бъдат непрестанно до теб през целия ти път. Нека започнем от началото. Тъмно, навън се чува приспивната песен на шурците, легнал си в леглото, завил си се с топлото си одеяло и единствената причина, заради която още си буден, е тази, че искаш да разбереш края на интересната приказка, която мама разказва. Дали Снежанка ще се събуди? В очите ти има искрици и очакваш щастливия завършек на историята. Когато той идва, на лицето ти се изписва спокойствие и заспиваш с усмивка. После става време за училище. Учиш буквите, сричаш фрази, изречения. Пишеш диктовки и наизустяваш стихотворения... С интерес четеш откъси от текстове в читанката. Лятната ваканция идва и получаваш списък с книги. И така част от горещите летни дни преминават в четене - седнал си на терасата, до теб седи купата с диня, а ти разгръщаш страниците една по една и съсредоточено следиш историята. След това порастваш и откриваш нещо ново - телефона, социалните мрежи, видеогригите. Мислиш си, че те са много по-добри от книгата, че ти дават повече... Че с тях си готин и важен. Забравяш емоцията, която книгите са ти дали, забравяш дните, в които си прочитал сто страници за няколко часа, само и само да стигнеш до края и да въздъхнеш облекчено. Тази част от живота ти отминава. Осъзнаваш кое е истинско ценно и кое ти носи щастие. Вече си зрял. Започваш да работиш. Толкова ти се иска да ти остане поне мъничко време, колкото да прочетеш една глава от интересното ново криминале, което твой приятел ти е препоръчал. Или да

се потопиш в романтичната история на една чиста любов от романа, който са ти подарили за Коледа. Книгите ти носят спокойствие и сигурност... Но отново те викат за нощна смяна в офиса и мечтата ти се изпарява. Създаваш семейство и сега е твой ред да разказаш приказки, да променяш гласа си в зависимост от това думите на кой герой четеш, да влизаш в роли... Да избираш книжките с най-хубавите картинки за детето си и да се умиляваш от реакцията му, щом получи подаръка си. Да му препоръчваш книгите от твоето детство, които са те запленивали, и да се връщаш назад към тези прекрасни моменти. Накрая се появяват и внуците ти. Ставаш като онези баба и дядо от филмите, които четат приказки от старите си пожълтели книги с дебели твърди корици и красиви рисунки на цветя по ългите на страниците. Чувстваш се добре, знаейки, че не си се отказал от вълшебната сила на книгата и, че тя е била неизменна част от живота ти. Магията на книгата прави живота на всеки от нас по-интересен, красив и вълнуващ. Кара сърцата ни да туптят, да се просълзяваме от радост или от тъга... Книгата е с нас още от детството ни, гледа ни как растем, как се превръщаме в зрели хора. Не спира да ни предлага билети за нови приключения, да ни дава знания и да прави скучното ежедневие забавно и приятно! Книгите те учат, показват ти свят, в който иначе не можем да се пренесем, но благодарение на тях и това е възможно. И този свят е пълен с безкрайни възможности, сюжети, герои, емоции.. Книгите, историите, събрани вътре в тях, независимо от жанра, ни възпитават в това да сме честни и достойни хора! Дават ни яснотата да виждаме разликата между доброто и злото. Книгите са тези, които учат човека през целия му живот!

Мария Анова, 5б

Будителите на новото време

На 19 февруари имах възможността да присъствам в интересен час на 3б клас. Той се състоя в училищната библиотека по случай навършването на 151 години от обесването на Васил Левски. Часът започна с общи въпроси, касаещи живота и дейността му. Наближаващият празник, свързан с българската писменост и култура – 24 май, не е като никой друг български празник. Поставям ударение върху прилагателното „български“, защото той е само и единствено български. Той е празник, който трябва да е повод за гордост и радост от това, че ние сме запазили своята азбука през вековете и никога не сме спирали да наричаме себе си българи. В бурни времена като днешните не е трудно да забравим своето минало, но малцина смело са поели задачата да носят неговата тежест и да я предават. Не много от нас знаят, но и тук, в нашия град, притежаваме късче история, намерило своето място в Творителницата „О Писменехъ“, чието име означава „За буквите“ и е вдъхновено от едноименното произведение на Черноризец Храбър. Създател на това прекрасно местенце е художникът-авангардист Диян Павлов – Джими, с когото имах възможността да разговарям и да чуя някои от увлекателните му разкази за първите носители на писмеността, първите азбуки, начините за разпространяване на текстове и още много. Негово знание не остава скрито и от 10 години насам бурно развива своята дейност, като изпълнява представения пред групи от малки и големи, сменяйки около 10 костюма и завладява публиката чрез интересния начин, по който разказва. Той представя възникването на писмеността в глобален аспект, средствата, начините и материалите за писане през хилядолетията. Препоръчвам на всеки да стане свидетел на неговите моноспектакли не само заради богатия декор, който Джими сам изработва,

или прекрасната обстановка, която също е негово дело, но и заради лекотата, с която предава историята. Можех да го слушам с часове, но ще ми трябва поне цяла страница, а може и цял брой от вестника, за да успея да опиша всяко от впечатленията ми и да преразкажа всичко, казано от него. Знаете ли, че първите данни за съществуваща писменост идват от Месопотамия и датират около 4 000 години пр. Хр.? А че хартията – такава, каквато я познаваме днес, идва от Китай и е създадена от Цай Лун през II век по подобие на гнездата на осите, изградени от дървесни влакна, смесени с вода, превърнати в каша и изсушени? На хартията ѝ отнема 6 века след създаването си да стигне до Индия и арабските страни и още 6, за да започнем да я използваме в Европа. Дотогава древните народи ползвали папируси, пергаменти и още други заместители на хартията, но тя останала най-лесна и достъпна за производство и употреба. Още много интересни факти за чуждестранните открития, но и за огромното българско значение за създаването на нашата азбука и български произведения можем да научим от посещение в Творителницата, както и да се натъкнем на автентични предмети, свързани с писмеността и буквите. Успях да видя реплика на оригиналната преса на Йоханес Гутенберг, усъвършенствана до вида, в който е позната през 1455г., използвана за пръв път не за друго, а за отпечатването на Книгата на книгите – Библията. Идеята за пресата дошла на Гутенберг няколко години преди това, когато получил поръчка за направата на 500 отпечатани икони, което звучало като лека задача, докато не разбрал, че под всяка от тях трябвало да има различен текст. Процесът по създаването на печатарската машина е дълъг, но точно заради това си откритие е обявен за Личност на второто

хилядолетие.

За Диян Павлов – Джими разбрах, че посреща всеки 24 май, вършейки нещо, свързано с българската писменост и култура. Много често е търсен за изпълняване на представленията си пред многобройна публика из цяла България. Преди няколко години на парад по случай 24 май в гр. Плевен той и негов приятел водели шествието, облечени като светите братя Кирил и Методий. През 2017 година организира масово преписване на Паисиевата „История славянобългарска“ на площада в гр. Плевен също в чест на този специален български празник. Това прави, защото преди тази история с цел да се повдигне българският дух у всеки един от нас и да се събуди българското самочувствие чрез преписи на неговата история. Заради своята дейност влиза в учебника по изобразително изкуство за 10 клас на издателство „Просвета плюс“, включен в раздела „Музеи за съвременно изкуство“. След всичко, казано дотук, мога да заключа, че за мен това бе едно невероятно преживяване и с удоволствие ще се върна пак в Творителница, „О Писменехъ“, за чийто създател мога да кажа, че е будител на новото време, пазещ българското и ценящ историята. Той сам цитира Паисий Хилендарски, когато го попитях за богатите му знания по темата, казвайки „Да се познават случилите се по-рано в тоя свят неща и делата на ония, които са живеели на земята, е не само полезно, но и твърде потребно“. А за да имаме възможността да познаваме тези събития и да ги предаваме на хората, идващи след нас, е много важно да помним древноримския израз, поставен на видно място в Творителницата на Джими – „Казаното отлита, написаното остава“. Затова, българи, ценете своята писменост, развивайте своята култура и се старайте да бъдете малко повече като Джими.

Михаела Минкова, 9в клас

Струва ли си четенето?

Пренасяме се в нашата малка, скромна, но и ценна училищна библиотека, за да разберем какво е отношението на младите хора към книгата. И изобщо, четат ли младите хора? Това кратко проучване в навечерието на 24 май отправя размисли за буквите и словото, мисленето и езика.

Минаваме покрай стелажите, отваряме книгата, ароматът на хартия и мастило ни обгръща и започваме да разглеждаме статистиката. Броят на учениците от началото на учебната година, регистрирали се в училищната ни библиотека, е точно 120. Тези 120 ученици чупят стереотипа за съвременната българска младеж, която изцяло се е дигитализирала. Младите читатели в училищната библиотека показват, че делото на светите братя Кирил и Методий не е загубено и буквите не са анахронизъм. Средно на ден около 20 ученици избират да прекратят прага на библиотеката. Най-активни се оказват малките читатели от втори и трети клас, които, заплени от интереса и желанието да развият своята грамотност, четат по няколко художествени книжки в рамките на месец.

С удивление разбираме, че ученикът, прочел най-много произведения от началото на учебната година в цялото училище, е Елена от 2в клас. Момичето определено е „най-добрата от най-добрите“. Изказът ѝ е плавен и свободен, разсъжденията ѝ са по-зadълбочени дори от на възрастен човек. Нейният съвет към всички е, че задължително трябва да се чете, защото по този начин човек се обогатява и развива. А именно заради нея и нейните приятели се оказва, че най-търсените творби, изключвайки тези от учебната програма, са художествените произведения.

само към книгите, а и към четенето спада. Минавайки с един клас по-нагоре, забелязваме промяна. Учениците от 10, 11 и 12 клас проявяват интерес към четенето. Макар не всички, но определени ученици избират да четат активно.

Според мен активното четене им помага да си вземат матурите със забележителни резултати. Именно защото книгите ги правят по-концентрирани. В днешно време хората търсят бързата информация. Такава информация се намира навсякъде в „уеба“. Дали под формата на пост, или 40-секундно клипче. Четенето с разбиране е едно от нещата, в което българските подрастващи са най-слаби в сравнение със своите европейски връстници, то изисква систематична концентрация, защото една пропусната или недобре прочетена дума води до грешно тълкуване и оттам до неправилна или неточна информация. Четенето обогатява речника и увеличава концентрацията, но интересен факт е също и това, че четенето намалява стреса у хората. За съжаление, стресът е често срещано състояние сред младите хора в днешно време, но ето, че има и начин да се справим с него. Пренасяме се до Англия и университета Съсекс. Там учените установяват, че дори 6-минутно четене може да намали тревожността с до 68%. Това прави четенето по-ефективно дори от употребата на голяма част от медикаментите на пазара. Да не говорим за опиатите и наркотичните вещества, до които прибегват младите хора, уж под претекст, че са под голям стрес. А ползите от четенето не са само тези. Четенето развива въображението, развива и нашата креативност, помага ни в комуникацията, изгражда речника ни и още

много и много.

„Но книгата никога няма да изчезне“, това каза пред нашия екип г-жа Гинка Русанова, библиотекар в училищната библиотека. Според нея младите не четат достатъчно. Това е така, защото липсва личният пример, липсва семейството, което от детска възраст трябва да вътлпи любов към книгата в душата на малкия читател.

Бъдеще в хартиените книги обаче има. И го има, защото при електронните четива се усеща дистанция от книгата до читателя, а живият носител има преимуществото, че може да бъде докоснат и усетен от младите. Дистанцираме се от нашето училище и нашата държава. Започваме да гледаме мащабно. Историята помни, че след най-големите падения винаги следва разцвет. А този разцвет никога нямаше да бъде възможен без книгите. Без никакво съмнение обществото ни в днешно време е разколяно. Отмиват се всякакъв вид ценности, ненормалното се приема за нормално. Икономиката бавно и сигурно се срива. Младите не работят, но за сметка на това вкарват пари в криптовалuti, които на практика ги няма. Пазарът на недвижими имоти се раздува и в един момент той ще се спуска и много хора ще изгорят. Дезинформацията е навсякъде около нас. Лекарите гледат на хората като на касички, а не като на пациенти. А войната никога е не била толкова близо. Светът търпи промяна, откакто се е появил. Заедно със света хората също се променят. Но независимо от всичко книгата винаги е била до човека. За пръв път обаче тя започва да се изплъзва. И единственият начин това загубване да бъде спряно, е с личен пример. Ако всеки от нас започне да чете книги, то светът наистина ще се промени. Щафетата е в нашите ръце и зависи от нас дали ще я предадем. Да хванем здраво книгата и да не ѝ позволим бавничко да изчезне.

Йоан Градинаров, 9а

24 май е!

24-ти май е ден велик, празник на българското слово, празник на нашия език.

Двама братя славни
двама братя светци,
дали са ни азбука,
дали са ни нашия език.

Кирил и Методий, тези братя всеотдайни, неуморни, с делото свое най-голямото богатство те ни завещаха и с азбуката народа от невежество отърваха.

Затуй днес, в този светъл ден,
прекланяме се пред светите братя
и пред техния завет!

Защото не бихме били народ голям, велик,
без писменост, без слово,
без книгите, написани на родния език.

Благодарим Ви, Кирил и Методий,
за буквите, които на нас Вий подарихте
и така народа Вие огромотихте!

24-ти май е празник най-велик,
празник на българското слово
празник на родния език!

Симона Тодорова, 5.ж

Лея Блажева, 6в

Безстрашието на това поколение е невероятно

По традиция в майския брой на вестника търсим новите лица на училището ни. Днес ще ви срещнем с най-младия учител в СУ „Иван Вазов“. Тя е отличник на випуска за 2022 год. Тя е живото доказателство, че с много труд всичко е възможно. Тя избра да се върне отново в своето училище, за да създава нови отличници. Тя е усмихнатият символ на нашето поколение. Тя е Ниагара Георгиева – преподавател по информационни технологии.

училището ме попитаха дали съм

– Винаги ли сте искали да станете учителка?

– Честно казано, не. Дори не съм си го помисляла като възможност, но моите съученици и учители ми казваха, че си ме представят като учител. Като завърших тук през 2022 година, продължих образованието си в университет. Аз уча дистанционно във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“, тоест живея в Плевен и гледам лекциите на живо, докато преподавателите преподават на редовните студенти. Не е като на повечето места да ходиш за определен брой лекции. Съответно на нас „дистанционните“ ни предлагат много повече възможности за курсове, за да се ангажираме повече със самия университет. Най-подходящ за мен беше този, който е за учители. Той е допълнителна квалификация, която, след като завършиш четирите години обучение за бакалавър, ти дава право да преподаваш. Щом си започнал бакалавърска програма, можеш по всяко време да го запишеш. Аз го записах още в първи курс. Обучението е една година с два семестъра. Първия семестър учиш само теория, а втория семестър освен основните предмети има и практика. Има вариант университетът да ти намери училище или ти да си намериш. Аз реших да практикувам в нашето училище, защото реално бях излязла само за един срок и всичко ми е познато. В началото присъствах в часовете на някои колеги, за да видя как работят. След това и аз преподавах свои уроци. Като мина този стаж, от

готова „да се хвърля в боя“, искам ли да кандидатствам за учител. Аз го направих и ме приеха. Паралелките, които ми повериха, бяха на 5 и 6 клас. – **Имате ли учител за пример? Учител, на когото искате да подражавате?** – Никога не съм си казвала, че искам да бъда като някой преподавател. Абсолютно всички учители са ми повлияли по един или друг начин. Аз по скоро гледам метода на самото преподаване, ако ми харесва, го прилагам и аз, ако не ми харесва, търся как може да се представи по-добре. – **След като имате поглед и от двете страни на училищния живот, кое е по-хубаво – да си ученик или учител?** – Мисля, че е по-лесно да си учител. Когато започнах работа, много колеги казваха, че е по-различно да си учител. До ден-дневен ме питат по коридорите как се чувствам вече като преподавател. Да ти кажа честно, почти същото ми е. Аз общо взето като ученичка започнах да преподавам, като отличник на випуска постоянно помагах на моите съученици. Поднасях информацията по разбираем за тях начин. Сега е почти същото, но без ученическите отговорности. Не мисля за толкова много предмети, мисля си само за моя. Разбира се, гледам да не натоварвам децата, защото още ми е прясно, когато всеки учител си мисли, че неговият предмет е най-важен и учениците имат работа само по него. Сега имам допълнителни отговорности

като студент и участието ми в учителската квалификация, която е за подпомагане на другите учители, да използват някои иновативни методи в тяхната работа. Да, имам други отговорности, които като ученичка съм нямала, но не ми е толкова тежко, колкото, ако трябваше да уча

нещо, което не ми харесва, както се налагаше, когато бях ученичка. – **Според Вас важна ли е комуникацията и атмосферата в класната стая?**

– Да, много е важна. Аз от пети до седми клас не се разбирах особено добре с класа си. Няхахме общ език и общи интереси. Когато започнах осми клас, бяхме 12 човека. Класът ни беше много сплотен. По едно време имах малко проблеми и исках да сменя училището, но точно класът ме задържа. Като видях какво е да имаш подкрепа, си казах, че това няма да го дам за нищо, оставям си тук и това е. Все още си поддържам контакти с тях.

– **Как реагираха бившите Ви съученици, като разбирах, че преподавате в училището?**

– Повечето казаха „Еми да, нормално, ти ни изучи нас“, защото аз им помагах по някои предмети. Особено по математика. Аз с удоволствие им преподавах допълнително, все пак те се отнасяха добре към мен и никога не са се държали по различен начин, защото съм отличничка.

– **Сега сте колежка с доскорошните Ви преподаватели. Как се чувствате?**

– Не ми беше фрапантна тази промяна. В началото го имаше объркването между „ти“ или „вие“, но бързо свикнах. От гледна точка на децата, аз разбирам, че преходът е труден и затова не се сърдя. Даже някои деца се притесняваха в началото, като казваха нещо като „Госпожо, ТИ как се справяш в университетата?“. – **Как Ви приеха родителите в първата родителска среща?**

– На родителските срещи може да се

каже, че в началото имаше някои родители, които не ме приемаха сериозно, но това бяха единици. Повечето много се зарадваха, че млад човек ще преподава на децата им.

– **Има ли нещо в образователната система, което бихте искали да промените?**

– В образованието мисля, че най-голямото предизвикателство е, когато си избираш профил, защото в седми клас избираш някакъв профил, а в университета може да се наложи да го смениш. Като изучаваш някой предмет в профилираните паралелки, ти е по-лесно, когато отидеш в университет. Ако обаче в профилираните паралелки си изучавал едно, а в университета го смениш, става трудно. Аз мисля, че не е толкова добра подготовката от 8 до 10 клас. Според мен от 8 до 10 клас вече трябва да се могат да се правят различни неща. Например сега в 8 клас се изучава много английски език и в 9 и 10 клас става много натоварено заради разказвателните предмети. Според мен трябва в 8 клас, както имаме езици, да има и повече предмети с хуманитарна насоченост. Така пробваш едно поле. След това в 9 клас пробваш природните науки и другите часове да са по-намалени. В 10 клас да пробваш по-точните науки. Така накрая ще разбереш коя година ти е била най-приятна и ще знаеш какво повече ти се отдава. След това в 11 и 12 клас ти отпадат голяма част от предметите, от които не се интересуваши, защото ти си избрал вече пътя си. Съответно харесва ми, че в нашата образователна система, за разлика от някои други държави, в началото до 7 клас учиш по абсолютно всичко, а не много рано профилиране и да станеш специалист само в една област и нищо да не разбираш от другите. Тук всички разбираме от всичко и можем да говорим по всякакви теми, и имаме много по-богата обща култура.

– **Какво мислите за въвеждането на униформите?**

– Аз не съм привърженик на униформите. Когато бях ученичка, участвах в ученическия съвет и тогава пак

имахме дебат за униформите, даже имаше публично обсъждане. Аз още тогава изказах мнението си, че съм против ученическото облекло. Според мен в 21 век да ни обличат в униформи, това няма да ни направи равни. Все някой ще покаже скъп телефон или гривна, или друго. Даже по някакъв начин да успееш да ги направиш еднакви, да няма различни обувки, обици, телефони,... нещо, по което те да покажат някакво класово разделение, все някой ден ще завършат училище и тепърва трябва да се сблъскват с това разделение и да се чудят как да се справят с него. За мен това не е правилно. Все пак ние не сме в училище само да се учим на факти и знания, а и как да се справяме в живота. Разделението си е голям проблем и всеки трябва да знае как да постъпи, като се чувства смачкан от външната среда.

– **Какво мислите за децата в днешно време?**

– Честно казано, аз харесвам новите поколения. Харесвам ги, защото те се опитват да правят нещо различно. Те отхвърлят рамките. Не ги е страх да пробват различни неща, не ги е страх да се провалят и след това смело да пробват друго. Това да пробваш, е най-хубавото качество и да не се притесняваш какво ще кажат другите. Безстрашието на това поколение е невероятно.

БЪРЗИ ВЪПРОСИ

– **Куче или котка?**

– Котка

– **Зима или лято?**

– Зима

– **Кафе или чай?**

– Нито едно. Пия много вода и мляко.

– **Екзотичен хотел или къмпинг?**

– Нещо средно. Може би малък семеен хотел.

– **Кино или театър?**

– Кино.

– **Ден или нощ?**

– Нощ.

– **Синьо или розово?**

– Синьо.

Марта Милева, 9а

Как посетих Народното събрание

Разказ от първо лице

В брой 61 обещахме да ви разкажем за наградата на Гергана Христанова – един от петимата победители в Националния конкурс на тема: „Какво искам да променя в образованието?“

Всичко започна на 15 януари, когато аз и редица други ученици получихме от госпожа Радинка Иванова, учителката ми по български език и литература, покана за участие в литературен конкурс за есе. Той се организира от Фондация „Крилете на знанието“ и беше на тема: „Какво искам да променя в образованието“. Тази насока ме грабна още от пръв поглед, най-вече защото е болен въпрос в нашата държава и ме засяга пряко. Освен това смятах, че имам много какво да споделя. Когато уведомих г-жа Иванова, че ще се заема с този конкурс, тя сподели, че именно за мен си е мислила, когато е отправила поканата. Това ме въодушеви още повече. Започнах работа върху есето си още на следващия ден и работих върху него през следващите две седмици. Разбира се, създаването му не беше лесно: трябваше да отделям по няколко часа сутринта или вечерта, за да приключа преди 31 януари; един път останах да пиша до полунощ и се събудих с главоболие. Интересно бе предизвикателството да събера максимално много информация в минимално количество думи – преработвах всяко изречение и всяка дума няколко пъти, докато се удовлетворя. Доста време прекарах и в търсене на информация, с която да обоснова аргументите си. Всеки използван източник помествах под есето. Накрая една вечер отворих работния файл, за да пиша, но оста-

нах учудена, понеже не виждах какво повече мога да добавя. Есето ми беше готово. При първа възможност занесох физическо копие на творбата си на г-жа Иванова. Тя е ми го върна с две-три езикови корекции, които обсъдихме и с които аз се съгласих. След това изпратих есето си на Фондация „Крилете на знанието“, и то само два дена преди крайния срок. През следващата седмица не получих никакъв отговор и даже забравих за конкурса. Обратното броене до посещението ми в Народното събрание започна на 5 февруари. Тогава беше ваканция и си почивах у дома, когато получих обаждане от Николай Иванчев. Той се оказа директор на фондацията и конкурса. Уведоми ме, че съм сред петте щастливи есеисти, чиито творби са им спечелили вход в Парламента и среща с народния представител Свилен Трифонов. Беше ми позволено и да доведе един придружител. Аз с възторг благодарих. След като се посъветвах със семейството си, реших да взема като спътник голямата си сестра, която учи в столицата и я познава добре. Тъй като посещението беше на 16 февруари в 9:00 ч., а родителите ми нямаха възможност да пътуват, трябваше да се справя с транспорта сама. На значимия ден станах в 4:30 ч. сутринта, за да си хвана автобус, който да ме закара в София навреме. Пътят беше дълъг, но при-

стигнах на Централната автогара, където ме чакаше сестра ми. С нея се качих за първи път в метро, което ни закара до сградата на Народното събрание тъкмо навреме за срещата. Само че не бяхме на правилното място. Оказа се, че в София имаше две сгради на Народното събрание – официална, която всички познаваме, и временна, където депутатите заседаваха, понеже официалната беше в ремонт. Наложи се със сестра ми да потичахме малко, но в края на краищата пристигнахме на срещата, макар и с 10-минутно закъснение. Освен нас там бяха Николай Иванчев, Антония Димитрова (бивш депутат), още четирима ученици – другите избрани есеисти, и техните придружители. Заедно влязохме в Парламента. Първо трябваше всички да минем през скенер, което за някои от нас беше за първи път. После ни пое представител, който ни разведе из зданието. Временната сграда на Народното събрание се оказа всъщност бившият Партиен дом, където са работили Тодор Живков и дъщеря му Людмила Живкова. Имаше няколко високи етажа и дузини стаи, коридори, офиси и конферентни зали. Разходката ни, макар образователна и интригуваща, беше толкова сложна, че дори водачът ни се обърка веднъж. Срещнахме ре-

дица народни представители, които поздравихме, и малка част от екипа на Българската национална телевизия, чиито студия също бяха в тази сграда.

Най-дълбок отпечатък обаче ми остави влизането в Пленарната зала. В нея тогава се извършваше парламентарен контрол. Голямо впечатление ми направи колко просторна и приятна беше тя. Големи триъгълни прозорци, завзели целия таван като мозайка, осветяваха перфектно всяко кътче на залата. Микрофоните на трибуната предаваха гласа на говорещия депутат до огромни тонколони, които го възпроизвеждаха блестящо. С гостуващата група се настанихме в едно от страничните крила на залата, откъдето се виждаше всичко. В Парламента тогава ставаше дума за „ВиК Монтана“, по-точно за хидровъзела „Среченска бара“, за който се посочваше, че са се извършвали злоупотреби. По едно време тогавашният министър на регионалното развитие и благоустройството заста на трибуната и заговори. Преди той да приключи обаче, времето ни в Пленарната зала изтече. Докато излизахме, бившият депутат Антония Димитрова ми сподели колко я е впечатлило есето ми. Следващата ни спирка беше в една от конферентните зали, където се състоя срещата ни с депутата Свилен Трифонов. Той лично ни връчи грамоти, снима се с нас и се здравирахме. Когато аз хванах ръката му, той отбеляза, че по ръкостискането

ми личи, че ме чакат добри перспективи в бъдеще. След това всички седнахме на конферентната маса и поговорихме за българската образователна система. Всеки от нас сподели опит относно проблеми, които е срещал, и другите ги коментирахме. Стана дума за претоварените програми не само на учениците, но и на учителите, както и за липсата на съдействие от страна на някои администрации.

След срещата всички излязохме заедно от Бившия партиен дом, казахме си „довиждане“ и се разотидохме. Аз и сестра ми прекарахме около два часа заедно, след което отново хванах автобус, този път обратно за Плевен. Няколко дена по-късно бях уведомена, че Димитър Митев, нашият директор, искаше да се срещне с мен във връзка с есето ми за образованието. Това ме изненада повече от новините за Парламента. Г-н Митев ме прие в кабинета си и обсъдихме главните точки от творбата ми. Той сподели, че ги харесва, но и че са трудно осъществими, най-вече учебният ден, започващ за всички от 9:00 ч. След края на разговора ни аз дадох на г-н Митев копие на грамотата, връчена ми от Свилен Трифонов. Това копие сега е изложено в една от витрините за награди на третия етаж, до грамотите на вестника „В@з Буки Веди“. Разбира се, искам специално да благодаря на г-жа Радинка Иванова за възможността да участвам в конкурса. Благодаря и на сестра ми, че ме придружи, на Фондация „Крилете на знанието“ за наградата и на екипа на вестник „В@з Буки Веди“, че изразиха интерес към посещението ми в НС.

Гергана Христанова, 11г

Нови успехи в спорта

По случай кроса в чест на 3 март, се срещнахме с Павел Здравков от 11 д клас, който завоюва почетното първо място и ни впечатли с постижението си. Маршрутът от 4 км включва Градска градина, паметник на Четвърти пехотен полк, Исторически музей, бул. „Скобелев“, паметник „Майка България“, Скобелев парк, обиколка на Панорама „Плевенска епопея 1877“ и обратно по същия маршрут до финала пред Мавзолея. Кросът има масов характер, но не е съвсем лек. Павел ни разказа за самото състезание и трудностите, които е имал в спорта. Маратонецът се занимава с лека атлетика от малък, като този крос не е представлявал голяма трудност за него. В залата той

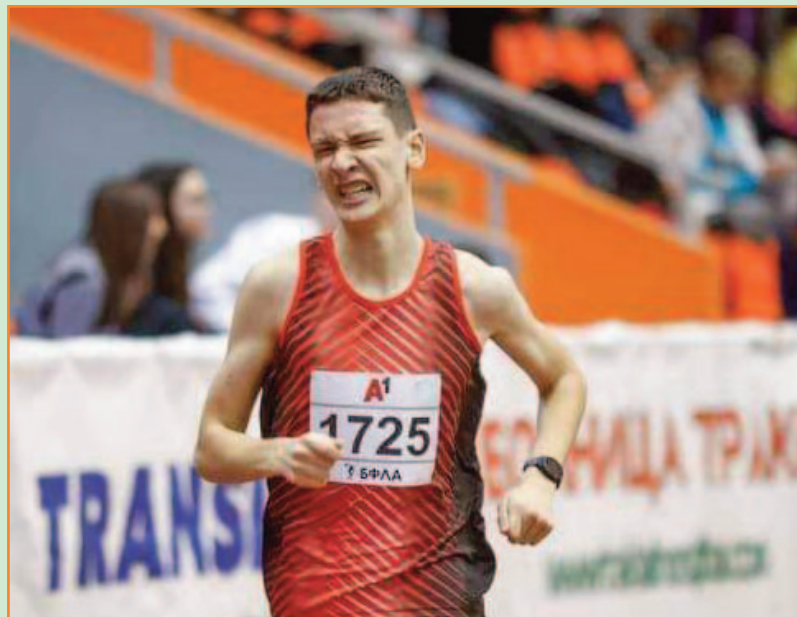
тренира по-специално средни и дълги разстояния. Поради това не му се е налагало да се подготвя допълнително. Сподели ни, че по време на бягането не е имал трудни моменти, единственото, което леко го е стресирало, е краят, когато малко се отклонили от маршрута с втория бегач. Участниците трябвало да направят една обиколка около Мавзолея, но Павел и вторият бегач я пропуснали и направо финиширали, след това се върнали и поправили грешката си. Въпреки това недоразумение Павел отново пресякъл финала първи. За състезанието отбеляза, че било добре подготвено, като по този начин имало възможност повече ученици да се забавляват. По време

на маратона се е чувствал много добре и успял да създаде нови спомени, изпълнени само с положителни емоции.

В извънучилищния спорт понякога среща трудности. На моменти не иска да отиде на тренировка и да тича, но винаги се сеца откъде е започнал. Спомня си, че преследва целите си, стреми се да постига добри резултати, както за себе си, така и за семейството и треньора си. Колкото и тежки тренировки да е имал, в края на деня е благодарен, че се занимава с лека атлетика и не би я заменил за нищо на света. Целите му за тази година са да отиде на Европейско по планинско бягане и Световното първенство за юноши под 20 години, в дисциплината 3000м бягане с препятствия. Пожелаваме му успешно да изпълни тазгодишните си цели. Да не се спира пред трудностите, които среща по пътя си. И нека носи повече успехи както на нас, така и на своето семейство и треньори. Очакваме да продължим нашия разговор, след неговите нови постижения в първенствата.

Яна Янева, 9а

Kangaroo Global Linguistics

Пренасяме се в южната част на страната, на няколко километра от меандрите на река Арда, сред живописни гледки и жарко слънце. Намираме се в един град с богата история и китни улички-град Кърджали.

Какво ме доведе в Кърджали ли? За мен бе едно сбогуване. Последното ми участие в състезанието по английски език KGL. През последните 5 години имам удоволствието да бъда част от емоцията, придружаваща това събитие. Нашето училище споделя дългогодишна история с KGL, като в тазгодишния национален кръг участваха:

1. Венелин Трифонов от 5а клас-ниво А1
2. Ирина Караиванова от 5б клас-ниво А1
3. Ема Тодорова от 7в клас-ниво А2
4. Елизар Трифонов от 7в клас-ниво А2
5. Александър Йорданов от 8г клас-ниво В1
6. Мария Иванова от 9в клас-ниво В1
7. Марина Костова от 10г клас-ниво В2

Състезанието се отличава с това, че винаги води участниците на ново

място. Кърджали, Гоце Делчев, София и Казанлък са част от градовете, в които се е провеждало. Винаги, когато се срещнем с другите участници, сме предразположени да се запознаем с тях. Всяка година създаваме връзки със слънчеви и интелигентни наши връстници. KGL насърчава изучаването на английски език на по-високо ниво, като включва анализ на няколко текста, съдържащи термини от различни области. Също така всички участници получават подарък – книга на английски език. Тази година получихме романа „Ема“, написан от Джейн Остин. Всички участници бихме се съгласили, че положеният труд се отплаща, защото всяка година носи нови възможности, истории и приятелства. Посланието ми към всички, колебаещи се дали да се запишат, е следното: „Пробвайте! Няма какво да загубите. Дори и да не успеете, винаги ще имате безброй много шансове да се докажете като знаещи и можещи!“

Марина Костова, 10г

Видяно и чуто

На фокус: Абитуриентите

„Ще дойдете ли с нас на бал?“

Абитуриентските балове не са това, което бяха. А определено и поканите за тях. С всяка изминала година учениците стават все по-изобретателни и дейни в опитите си да изненадат своите преподаватели. Сама по себе си всяка покана, отправена към всеки специален учител, е емоция и преживяване, които остават задълго в спомените на всички участващи. Обсъждането на идеи, приготовленията, организацията, екипната работа, единението в името на изненадата, пазенето на тайна... Това са все детайли, които правят поканата не просто отправяне на емоционален въпрос, а събитие, което сплотява класа, кара го да се вълнува и с трепет да чака балната вечер. А удивлението и радостта в очите на преподавателите са най-голямата награда за всички тези положени съвместни усилия.

Така и **Випуск 2024** покани своите невероятни класни ръководители на бал:

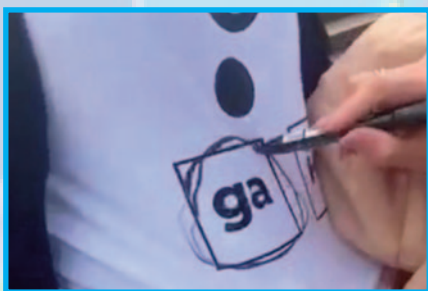
12а заведе г-жа **Людмила Паргова** чак до конната база на края на града. Всеки ученик ѝ подари роза, а целият клас се хвана на хоро около нея. Настроението беше приповдигнато от множество специални детайли – двама от възпитаниците на г-жа Паргова бяха на два коня, а друг свиреше на китара. След това ѝ бе връчено емоционално писмо, в което класът бе изразил своите любов и благодарност към класната си, а накрая стоеше и най-важният въпрос: „Ще дойдете ли с нас бала?“

Очарована от жеста, госпожа Паргова с радост написа „Да“ и подписа своеобразен договор, с който даде своето най-искрено обещание, че ще придружи класа си в така важния за тях край на този етап от живота им.

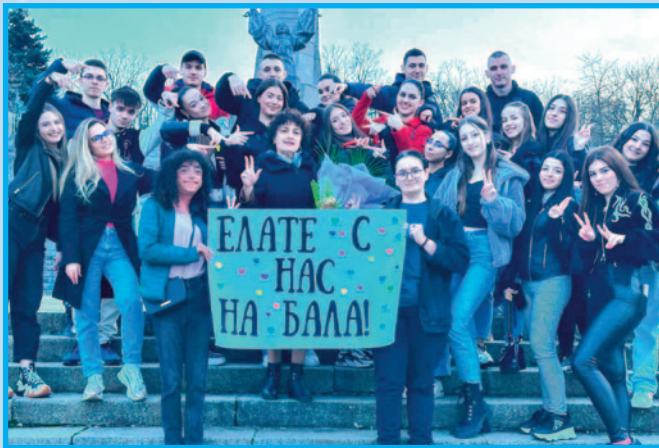

12б се чуди дълго как да изненада г-жа **Нина Буковска**. Най-накрая обаче реши да я покани, изписвайки въпроса „Г-жо, ще дойдете ли с нас на бала?“ буква по буква върху 26 тениски под съпровода на двама гайдари. Две от момчетата първо за-

вързаха очите ѝ под претекст, че искат да ѝ покажат новата кола на единия ученик. След това я изведоха пред останалите и започна същинската част. Получи се наистина забавно и определено беше запомнящо се за всички присъстващи. Госпожа Буковска не можа да сдържи сълзите си от радост и определи изживяването като незабравимо.

12в също бе категоричен, че госпожа **Снежка Церянова** е от хората, които определено заслужават да бъдат радвани. С желание истински да я развълнува и изненада, класът

планира поканата си на необикновено място – малко под паметника „Майка България“. За придвижването ѝ дотам съдейства нейният съпруг, който до последно успя да запази тайната, и остави госпожата сама да види какво бяха подготвили учениците ѝ. Чакаха я с ръчно изработен плакат, на който освен надпис „Елате с нас на бала!“, присъстваше и личният пръстов отпечатък на всеки един от класа, под формата на сърце. За да стигне до тях, госпожата мина по специална звездна пътека, образувана от сценични фонтани, които при дадоха незабравим блясък на вечерта. След като тя официално се съгласи да ги придружи на бала, учениците пуснаха и няколко летящи фенери. Всеки си намисли желание и го пусна с отлитания фенер. У всекиго останаха красиви емоции, които определено ще се помнят дълго.

12г пък беше повече от оригинален, решавайки да покани класната си – г-жа **Десислава Бинова**, на Панорамата и то именно на рождения ѝ ден. Всичко беше предварително из-

мислено – докато едните вече подготвяха необходимите неща като димящи вулкани и димки на мястото, други пък организираха вземането на подаръците, които бяха големи красиви рози и шарж на класа с нея, изобразяващ образите на всеки един. Когато всичко вече бе подготвено, дойде време и за „отвлечането“ на госпожата. Тя беше докарана на мястото от някои от учениците си и когато пристигна, не сдържа сълзите си от радост. Беше изненадана и остана истински очарована от всичко, което бе направено специално за нея. **12 г** пламенно ѝ благодари за всичките усилия през годините и несъмнено заяви, че винаги ще я помнят като приятел и една от

тях.

12д решиха да поканят своята класна – г-жа **Диана Николова**, в часа по физическо възпитание и спорт. Целият клас се включи с креативни идеи и реши, че ще пресъздаде измислен бой, в който участват момчетата. Между тях беше скрит плакатът, с който всъщност бе поканена и госпожата по оригинално математически начин. За да се случи изненадата, от класа ѝ звъннаха и казаха, че учителя по физическо го няма, момчетата са се сбили и не могат да бъдат разтървани. За

малко беше на косъм всичко да се провали, защото все пак госпожата беше в друг час, но в крайна сметка дойде и беше много приятно изненадана, като разбра, че момчетата от класа са добре, и с радост прие да присъства на този специален за учениците ѝ ден!

След такива покани е сигурно само едно – настроението на бала ще бъде още по-емоционално, а преживяването – още по-запомнящо се! Нямаме търпение!

Божидара Павлова, 12в

Удари последният училищен звънец!

Довиждане от нас, 12а

С настъпването на нашия последен учебен ден като възпитаници на СУ „Иван Вазов“ все повече осъзнаваме всеки един момент, изпълнен с веселие или труд както от наша страна, така и от страна на учителите. През всички тези години те положиха изключително големи усилия не само да ни преподават уроците, а и да ни научат на нещата от живота. Те ни помогнаха да разберем как да бъдем благодарни за всичко, което ни се случва, и най-вече как да живеем смислено, да бъдем хора, да постигаме мечтите си. Днес е наш ред да им кажем „Благодаря“! Благодарим Ви за всички положения труд спрямо нас, струваше си! Нашият съвет към преподавателите ни! Не се променяйте, продължавайте да давате на тези след нас това, което дадохте на нас, защото е безценно! А на идните випуски – следвайте сърцето си и се вслушвайте в съветите на учителите!

Скъпи ученици, днес е особен ден, пълен с емоции и очаквания. Днес е празник, днес е последният ден в училище. Влизате в света на възрастните. Но уроците не свършват с последния ден в училище. Сега, когато навлизате в живота, ви предстои най-големият тест. Той е пълен с изненади и предизвикателства. Бъдете уверени в себе си, знайте, че можете да се справите с всичко! Но и запазете детето в себе си, усмихвайте се! Намерете това, което ви прави щастливи, задавайте въпроси, имайте мнение, винаги следвайте сърцето си, а не тълпата! Оставете следа!

Людмила Паргова, класен ръководител на 12а

12б клас

Последните 5 години от живота си прекарахме заедно като един клас, като един колектив, като едно цяло. През 2019 година прага на класната си стая прекрачиха деца, неподозирани с кого ще се срещнат и какво ще преживеят. Времето, което прекарахме заедно, е безценно и съм сигурна, че изживените вълнуващи мигове завинаги ще топят сърцата ни като мил спомен от училище. Не ни липсваха трудни моменти, случиха ни се много сътресения – онлайн обучение, загуба на любим преподавател, постоянна смяна на учители, но въпреки изпитанията ние се съхранихме такива, каквито сме. Никой от нас преди 5 години не е подозирал, че в този клас ще открие много нови приятелства и ще се сблъска с важни уроци. През времето, в което бяхме едно цяло, трансформирахме забавлението в отговорности и узряхме като будни млади хора с ясна гражданска позиция. На 13 май, датата, на която се сбогуваме с училището, приветстваме живота като възрастни, пристъпваме в него, заедно с отговорностите и трудностите, които той носи. На всички учители казваме едно огромно **БЛАГОДАРЯ**, че ни отвориха съкровищницата на знанието и ни дадоха безценни съвети как да изживеем живота си смислено и красиво!

Научихме, че успехът се крие в самите нас и ние сме тези, които са способни да променят света тук и сега!

Скъпи мои пораснали момичета и момчета от 12б клас! Вече с нетърпение отброявате всеки ден до последния звънец, тръпнете от вълнение да поемете по широкия път на живота. Преди три години се изправих пред вас с доза притеснение – дали ще ме приемете, дали ще ми се доверите. Преподобихме през различни емоции в отношенията си, но се научихме да си вярваме, да споделяме, да се подкрепяме. Днес ви чувствам

като свои приятели. Пораснахте, превърнахте се в прекрасни млади хора с будна съвест и позиция, смели, но и разумни, добри и позитивни.

На прага сте на нов етап от живота си, предстои ви най-трудният тест – без подсказване и преписване. Ще се справите, защото носите младостта и дързостта, енергията и жаждата за нещо ново, затова и бъдещето е ваше.

Не се страхувайте от трудностите, приемайте ги като предизвикателство, като урок, че трябва да вярвате в себе си, че можете да постигнете всичко. Затова мечтайте! Правете това, което обичате, и обичайте това, което правите! Радвайте се на живота, забелязвайте красивото около себе си, дарявайте усмивки, правете света по-добро място с вашата доброта!

От цялото си сърце ви пожелавам да бъдете щастливи, а щастието е тогава, когато мислите, думите и постъпките ни са в хармония.

Благодаря ви за милите думи, за импулсивните прегръдки, за усмивките, закачките, за прекрасните изненади, за подкрепата и силата, която ми давахте! Знаете, че ще ми липсват много, но ще ми останат спомените с вас. На добър час, мили мои!

С много обич: класната на 12б клас- Нина Буковска

12в

Все още помня първия учебен ден, когато, още като осмокласници, се събрахме заедно с класа за своя нов етап от живота. Всеки бе въодушевен от новата среда, търсеше своите интереси, мечти, приятели... През годините някои ни напуснаха, други дойдоха, но ядрото, изпълнено с ненадмината потенциална енергия и позволило ни през всичките тези години да сме в челните позиции на всички класации, остана непокътнато. Днес, 5 години по-късно, чак изглежда нереално бърз ходът на времето. Преподобихме през толкова много заедно. Падахме, ставахме, грешахме и успявахме – всеки поотделно, но и всички заедно. Изградихме се като личности с достойнства, цели и идеали, които тепърва предстои да доказваме и реализираме. Срещнахме безброй ценни преподаватели, наставници и вдъхновители. Всеки един от тях ни направи това, което сме днес. СУ „Иван Вазов“ ни превърна в тези смели и можещи млади хора, които днес гордо и удовлетворено могат да се нарекат „зрелостници“. И независимо в коя посока ни отведе животът, едно е сигурно – винаги там, някъде, ще ни чакат уютните спомени за тези 5 години, които споделихме. **Благодарим!**

Моят 12в клас! Едно невероятно предизвикателство, което продължи 3 години!

Идеята да пиша за 12в клас ме вдъхновява. Не знам какви сте били в 8 и 9 клас. Не ви познавах тогава. Но ако е вярно, че хората не се променят, значи сте си били същите. Вие се справихте успешно.

За трите години заедно в началото и в края на годината докладвах – 26 ученици. От тях 6 младежи и 20 девойки. Без слаби оценки, без наказания от класния ръководител или Педагогическия съвет. Среден успех – 5,56.

Отвъд тази статистика стоят прекрасни млади хора – с индивидуалност и чар. Те ми дават нужното вдъхновение да се върна назад във времето и да разкажа за тях.

Преди три години в м.септември на 2020-та, когато за пръв път влязох в час при днешните абитуриенти от 12в клас, видях, че те са млади и красиви, балансирани и трезви, интелигентни и жадни за знания. Тогава те ми се сториха леко резервирани.

Днес, когато, вече израснали млади мъже и истински млади дами напускат кабинет № 418, те запазиха най-ценните си качества: искреност и добросъщност, любознателност и весел нрав. Развиха нови – трудолюбие и критичност, вискателност към другите и себе си, толерантност и организираност.

Радвам им се искрено и ги обичам всички.

На раздяла исках да ви изпратя с нещо мъдро и запомнящо се: със сентенциите, които аз обичам и помня. Те обаче са все чужди мисли, затова ще ви ги спестя. Ето нещо от моя жизнен опит. Подарявам ви го като мантра за късмет и щастие:

„Докато се мъчите да не допускате чужди грешки, задължително ще допуснете свои собствени... и ще ги повтаряте мно-

гократно, докато болезнено ги осъзнаете и ги надмогнете.“ „Учим се не само от добрия опит и светлия пример. Лошият пример е също поучителен.“

„Щастието обича смелите... и трудолюбивите.“

И понеже най-пълноценно живеем, когато най-силно обичаме, изберете човека, с когото ще живеете, и работата, която ще работите според този критерий.

Останалото го пише в книгите...

Мили приятели, желая ви здраве и късмет, дръзновение и кураж да реализирате своите смели мечти! На добър час и до нови срещи!

Снежка Церянова, удостоена с честта да бъде класен ръководител на учениците от 12в клас

„Един неразделен клас...“ – 12г

12г клас, в който понякога смехът се чува повече от уроците, клас, в който всички си помагаме и се забавляваме. В нашия клас всеки си има прякор, някои по два, а други дори повече. През годините сме чупили много рекорди, като например тези за отсъствия, но въпреки това винаги сме гледали сериозно на уроците си.

Уви, не винаги сме толкова щастливи, особено когато чуем думите любими на всеки гимназист, великата реплика „Издайте по един лист“. Но ето обаче идва края на това забавление и цял живот ще помним незабравимото приключение.

12г клас, през последните 5 години споделяхме и хубави, и лоши моменти, преодоляхме различия и препятствия, но винаги се подкрепяхме! Вие сте моята гордост! Пожелавам ви успех и да запазите себе си, защото сте прекрасни! My sunshines!

Десислава Бинова, класен ръководител на 12г

Скъпи бъдещи абитуриенти, ние от **12д** ви пожелаваме да излезете от училище със същите хубави преживявания и емоции, както ние сега. Напускаме нашия втори дом, нашето училище, нашия малък свят, в който намерихме нови приятели, срещнахме учители, които ни дадоха много житейски уроци, много знания, научиха ни да бъдем разумни, да обмисляме действията си и най-вече да бъдем едни по-добри хора в живота, който седи на метри от нас. Бъдете разумни, вслушвайте се във вашите преподаватели и знайте, че те ви мислят доброто.

Пламена Андреева 12д

Скъпи абитуриенти, Ето че настъпи един от най-вълнуващите моменти в живота на всеки млад човек. Моментът, в който се разделяте с детството, нетърпеливи да поемете по нови пътища. Но уроците не свършват с последния училищен звънец. Предстои ви приключение. Приключение, в което ще откриете нови хоризонти, ще научите нови уроци, понякога и болезнени.

Не се предавайте пред трудностите! Те изграждат характер. Бъдете смели! Но не безразсъдни. Вярвайте в себе си! И на хората, които ви обичат. Следвайте сърцето си! А не тълпата. Не се взимайте твърде насериозно, защото със смях се живее по-леко. Бъдете цветни, различни и добри!

На добър час!

Диана Николова, класен ръководител на 12д

Ана-Мария Христова, 12б

Гражданска позиция

Време е да се действа мащабно

„Тревожен спад на резултатите на България в международното изследване PISA 2022. Те са лоши, от както участваме в изследването, но тази години спадът е особено сериозен. PISA показва, че сегашните 15-годишни са с една учебна година по-назад от 15-годишните през 2012 г. Половината от българските ученици са функционално неграмотни.“ – По материали от интернет

Образователната система е една от най-значимите институции, с които човек се среща в своето развитие. От нея се очаква, чрез предаването на полезни за съвременното знание, да формира ориентирани в света и готови за професионална реализация личности. Ако човек наистина се учи цял живот, то именно образователните институции биха били неговият най-обичан и най-ценен спътник. Действителността обаче се разминава с очакванията. Днес голяма част от учениците ходят с неопикуемо нежелание на училище, а най-очакваното събитие в делничния ден е биенето на последния звънец. Можем ли да хвърлим вината за това единствено върху „мързела“ и инертността на новото поколение? Няма ли вина и системата, която по своята същност не е била променяна от над век? Действително и двете страни са несвършени, но чрез дребни промени няма да се постигнат по-добри резултати или по-силна мотивация у учениците. Трябва да се действа мащабно! Остарялата образователната система се нуждае от радикална промяна на много равнища. Преподаваният материал трябва да бъде реструктуриран, за да придобие по-практическа насоченост. Това би довело до повишен интерес към науката и следващата стъпка е организирането на образователни извънкласни дейности, както и внедряването на съвременни учебни методологии. Изпитите също се нуждаят от модификации, така че да не са толкова емоционално натоварващи за учениците, а важността на оценките следва да бъде снижена. Образователната система трябва също така да се грижи за обновяването на знанията на учителите си, за да са в крак те със съвременното, както и да създава постоянен интерес към учителската професия, за да се привличат все повече млади кадри.

От най-значителни промени се нуждае преподаваният материал, особено по общообразователните предмети. Целта на тези предмети е да дават основни познания на учениците в различни области с цел да предизвикат интереса им към поне една. Ако се вгледаме обаче, трайните знания, останали у болшинството от учениците от физиката или химията например, са нищо повече от наизустени формули и уравнения. Освен това, неслучайно най-често задаваният към учителите въпрос е „А това къде се ползва в живота?“. Действително, изучаваното по всеки един предмет има своите реални приложения, но за системата изглежда много по-важно

да научиш десетина формули, които да използваш на теста, и да се премине напред. За да се реши този проблем, учебният материал трябва така да се преобразува, че да развива не способността за наизустяване, а тази за творческо мислене. Тези реформи биха могли да включват внедряване на по-практически насочени и по-комплексни задачи, като целта е не научаване на формулите, а разбиране на начина, по който се прилагат, или пък как точно работят. Друга желателна промяна е по-честото използване на нагледни примери вместо теоретични постановки – много по-лесно се запомня една химическа реакция, ако сме я видели на живо, отколкото само на уравнение. Дори нещо наглед дребно, като оформлението на учебниците, би могло да окаже влияние. Най-труден за осмисляне и запомняне е дългият и еднообразен поток от текст. Урочните статии в повечето учебници обаче имат точно такъв вид. Ако основната информация е предавана от схеми, диаграми и изображения, а количеството на „сухия“ текст се намали, трайните знания значително ще се увеличат. С промените в структурата и поднасянето на учебния материал се създава по-голям интерес към различните науки. Не е нужно обаче да се спира дотук. Този интерес може да се насърчава дори още повече чрез по-честото организиране на извънкласни дейности. Посещенията на музеи и забележителности например показват на учениците, че зад датите и годините се крият животите на реално съществували личности и спомените за величието на реално случили се събития. Но извънкласните дейности не се ограничават само до посещаването на музеи – образователната система трябва да си сътрудничи и с други институции, например медицински центрове, химични лаборатории или технологични фирми. Така учениците биха могли да се запознаят отблизо със спецификите на професията, в която искат да се развиват.

Друг начин за повишаване на интереса е използването на съвременните технологии – независимо дали ги харесваме, или не, именно те са силата на модерния човек. Използвани правилно, технологиите могат да предават знания изключително ефикасно. Те дават достъп до светове и места, считани за недостъпни, обясняват сложни концепции по начин, разбираен от всеки, и са общодостъпно средство, защото всеки днес има достъп до компютър, смартфон или таблет. Технологиите могат да бъдат използвани в

обучението по всеки предмет. Чрез тях можем да правим виртуални разходки в световноизвестни музеи, да разглеждаме вътрешността на триизмерни тела, да видим отблизо ядрен реактор... Съвременните технологии са един неизчерпаем ресурс, който, използван, за да предаде добре подбран материал, може да събуди интерес и у най-неуцелюлюбивите ученици.

Дори да се промени материалът, има още един фатален недостатък в образователната система – изпитите и оценките. Те неизменно сменят фокуса от предмета на изучаваното към „А това ще го има ли на теста?“. Проблемът с изпитите и тестовите е, че те причиняват огромен стрес върху учениците – една-две грешки и все едно не си учил цяла година, защото получаваш лоша оценка. Освен това, изпитите са главно индивидуални – ако учениците са развивали умения за работа в екип по време на часовете, то тези умения сега се обезсмислят, защото на изпитване всеки е сам. По време на тест дори ролята на учителя драстично се променя – ако през часа той е верен помощник и ценен съветник, то по време на изпит той е принуден да заеме ролята на надзирател, целящ да неутрализира всички опити за сътрудничество. В самата идея на изпитването няма абсолютно нищо лошо – границите на уменията на учениците трябва да се определят, защото всеки има различни интереси и никой не може да е добър във всичко. Но форматът на изпитването трябва да се модифицира. Индивидуализираните тестове могат да бъдат заменени (не изцяло) с групови работи или проекти, които да се правят за няколко часа, вместо за един – това намалява напрежението, показва ползата от ра-

ботата в екип, повишава креативността. Учителят пък не бива да променя лика си – той трябва да продължи да помага и да дава полезни напътствия, защото по този начин учениците биха могли да се учат по-трайно и по-безболезнено от грешките си. Оценките, от своя страна, са друга зле реализирана добра идея. Те са универсален показател за усвояването на материала, но носят твърде голяма тежест и са възприемани като определящи. Това, което трябва да се промени при тях, е именно тази огромна тежест – оценките трябва да са информативни, а не заплашителни. Една двойка или тройка със сегашната си степен на влияние може да бъде изключително демотивираща, защото разваля целия успех и би могла дори да предизвика ненавист към предмета. Но ако фокусът се измести от цифрите към знанията, а оценките останат само показател, който сочи областта, нуждаеща се от подобрене, учениците не само ще учат по-ефикасно, а и ще се чувстват много по-спокойни в училище.

Последни, но не и на последно място, са промените, свързани с учителите. Те са хората, които трябва да предават ценни знания на учениците си, да им покажат тънкостите на дадена наука, да ги водят. За съжаление обаче, в някои области (най-вече компютърни науки) учениците демонстрират много по-дълбоки познания и по-голяма комбинативност от учителите си. За да се реши този проблем, трябва преподавателите редовно да бъдат запознавани с нови методи за обучение, за да са в крак с динамичното технологично съвремие. Освен това, предвид важността на учителската професия, би било полезно за образователната система да създаде по-голям интерес към нея, за да

привлича все повече и повече млади учители. Младите хора са изключително подходящи за учителския пост. Когато са добре обучени, те имат нужните знания, които да преподават – младостта никога не означава некомпетентност. Това, което ги прави толкова подходящи обаче, е фактът, че са близо до възрастта на учениците си – те разбират мисленето им, поведението им, причините зад него. Освен това, учениците чувстват такъв учител много по-близък до себе си, а това, от своя страна, засилва интереса им и създава усещането, че училището не е задължително да е толкова насилно формално – то може и да е разбиращо и близко до тях.

Съвременната образователна система определено има своите несъвършенства. Никога обаче не е късно за промяна, особено когато става въпрос за подобряване на институции, от които зависи бъдещето на народа ни. Ролята на училището в живота на един ученик е наистина значима – там той решава с какво иска да се занимава в бъдеще и на практика определя целите в живота си. А учениците впоследствие стават работници и дори експерти в областта си. За да имаме все повече и повече експерти и все по-малко и по-малко работници, трябва първо да поработим върху качеството на образователната си система. Успеем ли да изпълним всичките стъпки към модернизацията ѝ, младите хора ще са дейни, будни и активни личности. А точно те са тези, които ще превърнат България от страна, изпълнена с диви и първосигнални балканци, до държава с общопризнати постижения във всички научни области.

И всичко това не заради класациите, а заради нас!

Елина Мълчишикова, 11г

Българският език – застрашен от изчезване?

Латиница vs кирилица

"О, неразумни и юроре! Защо се срамуваш да се наречеш българин и не четеш, и не говориш на своя език?"

Езикът постоянно се променя – нови правила се създават, думи остаряват и биват забравени, чуждици навлизат и т.н. Това е напълно нормален и естествен процес, който става плавно и с течение на времето. Но границата между обогатяването и развиването на даден език и неговото обезценяване е доста тънка. За жалост, много българи в днешно време не знаят основни пунктуационни и правописни правила, а в социалните мрежи положението е още по-зле. Да видим сбъркан надпис на улицата или неграмотен коментар в Инстаграм, вече всевъв не е рядко събитие, а нещо ежедневно.

Социалните мрежи са кошмар за хората, които обичат да поправят другите. Там почти всички пишат на латиница („kvo pravish“), съкращават думи („мн ми хар новия тел“), не спазват кратък и пълен член („филма почва в 7“), използват числа вместо букви („4estit praznik na vsi4ki!“), не слагат пунктуационни знаци и др. Не стига, че пишем на чужда азбука, а и

постоянно използваме чуждици и в интернет, и в речта си. Много по-вероятно е да чуе „лайквам“, „поставям“, „левел“ и „юзър“, отколкото „харесвам“, „качвам“, „ниво“ и „потребител“. Въпреки че навлизането на чуждици не е нещо лошо, не трябва да прекаляваме с употребата им, когато имаме съответстваща българска дума. Но освен с тях речникът на някои хора прелива с паразитни думи като „такова“, „значи“, „нали“, „в смисъл“, „фактически“, „викам“, „сори“ и др. При допуснатата грешка в съобщение всички сме използвали или чували оправданията „пища бързо“ и „автокоректор“, но не винаги това е случаят. Някои хора просто така и не са научили къде се слагат запетаи и кои думи не се пишат слято. Но за сметка на неспазването на основни правила в българския език, сме си създали цял друг „език“, съставен само от звуци като „опа“, „еее“, „ооо“, „ааа“, „аха“, „ай“ и др. Напълно нормално е да използваме чуждици или да съкратим

дума в съобщение до приятел. Но независимо от обстановката, в която се намираме, е важно да помним как да бъдем грамотни. Истинският проблем е, когато позволим на паразитните думи и чуждиците да превземат напълно речника ни и да ги употребим в неподходяща среда. Изборът е наш – нека опазим българския език, какъвто го познаваме днес. Неграмотността е прекалено нормализирана. Но дори да знаем всички теоретични правила, това не е достатъчно за общата ни култура. Една от причините за масовата неграмотност и ежедневното използване на безсмислени, бедни на въображение, фрази като „такова“ се дължи на схващането, че книгите са „скупни тухли“. Много ученици не харесват задължителната литература и смятат, че всички други книги са такива. Не е редно да се хвалим колко обичаме езика си, при положение че някои хора не са пипвали книга през живота си и пишат „незнам“. Модерно е да сме образовани!

Ева Иванова, 9б клас

Лора Генова, 6б

Шампионът на българския футбол Христо Стоичков – 30 години Златна топка

Визитна картичка:

Христо Стоичков е роден на 8 февруари 1966 г. в Пловдив. Първи стъпки в областта на футбола прави в школата на „Марица – Пловдив“. След това играе за „Хеброс Харманли“. Привлечен е в столичния ЦСКА, където веднага прави впечатление с изключителния талант, който притежава. В края на сезона, през месец май, Камата е наказан да спре игра завинаги след някои ексцесии в мач за купата с „Левски“. Наказанието му е намалено и той се завръща като основна фигура във футбола, заедно с Любослав Пенев и Емил Костадинов. Златна обувка печели именно през този период (1989/1990) за голмайстор на Европа със завидните 38 гола. След като ЦСКА губи мач от „Барселона“, Барселона закупува Стоичков като част от своя тим. С испанския отбор печели пет титли на Испания в периода 1990/1991 - 1997/1998. През 1995 година играе за един сезон в Парма. След края на сезона се връща в Барселона. 1998 е годината, в която Стоичков отново е в родния ЦСКА под наем. Изиграва няколко мача, след което напуска и преминава в „Ал-Насър“, Саудитска Арабия. След този отбор той се мести в японския „Кашива Рейсол“, с който през 1999 печели Купата на Япония. През същата година Камата се отказва от футбола. През 2000г. се завръща на терена, след като е подписал договор с „Чикаго Файър“. С тях печели Купата на САЩ. След 3-годишна игра с този отбор преминава в „ДС Юнайтед“, където на 38 години прекратява бляскавата си кариера.

Христо Стоичков е носител на едни от най-престижните награди в света и бележи огромни успехи в световния футбол. Той е:

- Трикратен шампион на България
- Петкратен шампион на Испания
- Носител на Златната топка - 1994г.
- Носител на Златна обувка 1990г.

В следващите редове имате възможност да се докоснете до този ВЕЛИК БЪЛГАРИН още по-отблизо. Той даде ексклузивно интервю за читателите на вестника ни малко преди да отпътува.

– Г-н Стоичков, колко тежи Златната топка и какви качества би следвало да притежава нейният носител?

– Златната топка тежи точно 28 години. Толкова чаках, за да я по-

луча. За притежаването на такава огромна и престижна награда трябва да се положи неимоверен труд, да се правят лишения и да се възпита у този човек страшно голям хъс за победа. Тази цел трябва да бъде преследвана и никога да не се предаваш, за да получиш подобно признание. Има

болка, но ако има и амбиция, болката преминава лесно. Лишавал съм се от много неща, но годините са ми показали, че трудът накрая винаги бива възнаграден и не е напразен.

– Какво помните от момента, в който получихте Златната топка, и какви са емоциите сега – 30 години по-късно?

– Тази награда не е само за мен – тя е признание както към мен, така и към семейството ми, децата ми, родителите ми, треньорите, съотборниците, лекарите, масажистите, най-вече към публиката.

Без тези хора не бих могъл да получа тази награда, тъй като те имат огромна роля в кариерата ми. Никога не казах „Аз“. Сам не е възможно, тя е на всички ни.

– Какво е чувството да сте посланик на България навсякъде по света? По-голяма е гордостта или отговорността?

– Комплексно от двете неща е. Не обичам да си слагам епитети като този, защото има други посланици на България, например дипломатите. Аз съм изпълнил дълга си – играл съм за България, за ЦСКА, за Барселона и винаги съм давал всичко от себе си. Да, в чужбина свързват страната ни с моето име, но ние имаме много световни и олимпийски шампиони, аз съм част от всички тях, едно малко късче. Всички ние глобално представляваме държавата.

– Кой е Христо Стоичков отвъд футболния терен?

– Млад и щастлив дядо, останалото е така, както си го направя!

Специални благодарности дължим на г-н Димитър Митев, който успя да ни помогне да се доближим максимално близо до звездата, и на г-жа Денислава Ангелова, която беше един от главните организатори на срещата! А Вас, г-н Стоичков, очакваме отново в нашето училище и изказваме удивлението си към Вашата личност! Благодарим Ви от името на всички Вазовци!

Ана-Мария Христова, 12б
Божидара Павлова, 12в

История на родния език

България е древна държава в Европа със славно минало, с периоди на възход и падение. Християнската вяра, българският език и традиции са спомогнали на народа ни да оцелее в тежките години на робство.

Българският език е сред най-старите писмени езици в света. Светите братя Кирил и Методий са обявени за покровители на Европа. Ние, българите, сме дали писменост на триста милиона души по света. Днес на кирилица пишат 102 народа.

Да си припомним историята. Княз Борис Първи Михаил е мъдър и далновиден. Той оценява високо значимостта на делото на Кирил и Методий, които създават през 855г. глаголицата.

Затова техните ученици: Климент, Наум, Сава и Ангеларий тържествено са посрещнати от българския владетел като скъпи гости.

Разцвет на българската книжнина е постигната при царуването на Симеон.

Този период е известен като „Златен век“ на България. В двете книжовни школи – Охридската и Преславската – се осъществява богата просветителска дейност. Пишат се съчинения на старобългарски, превеждат се книги от гръцки и латински на български. Учениците на първоучителите се изявяват като първомайстори, съградили в Преслав и Охрид българската християнска култура, дали на „вси славяни книги да четат“

През 893г. презвитер Наум е един от организаторите на Първия все-

български църковно-народен събор в Преслав, на който е приет славянобългарският език за официален, държавен и църковен.

През 1762г. Паисий Хилендарски влиза в историята на българската литература и култура само с една книга „История славеноболгарская“. Монахът смело поставя на разискване въпроси от живота на нашия народ през втората половина на 18 век, в началния период на нашето национално възраждане. Паисий е първият народен будител. Разкривайки величието на миналото и националните добродетели на българите, той се обръща към читателите, призовава тяхното патриотично съзнание, вдъхва им вяра в бъдещето и в силите на народа. Заявява смело: „Българино, не се мами, знай своя род и език и се учи на своя език!“. За Паисий народност и език, патриотизъм и език, освободителна борба и език са неразривно свързани. Паисиевата история представя цяла програма за национално възраждане и националноосвободителна борба на българския народ.

Патриарха на българската литература Иван Вазов в творчеството си възкликва в стихотворението „Родна реч“:

Обичам те, българска реч,
звук сладък, най-мил в звуковете,
ту арфа звънлива, ту меч
на майстор художник в ръцете.

Родният език е най-прекрасен и няма равен на себе си. В майчиния език е отразен целият духовен свят на народа.

Калина Терзиева, 5а

Доколко сме българи?

Българи ли сме всъщност? - се питам аз, докато заставам на едно място за момент и се оглеждам. Виждам хора, които са недоволни от работата, ежедневието и живота си в България, и такива, които бят от нея, защото търсят лесното. Лесното е чуждото. Това, в което не трябва да си идеален, а просто присъстващ там някъде и изпълняващ чужди правила. Истината за мен е, че българите не желаят да са безупречни в своето, те бягат, защото ги е страх. Колко много богатство има нашата страна, колко шарки и цветове. Страх ги е точно от това. Замислете се за древната ни история, за празниците на светци и патрони, за разнообразието на традиционното облекло, което е с малко различие във всяко кътче на страната, за вкусната и истинска храна, за сладкодумната реч, която е така сложна и блага, но незаменима, за дълбочината на природата, отваряща се пред очите ни, и за предците, най-

вече за тях, притежатели на чисти сърца и души, желаещи само добро на ближния. И точно заради това те са ни предали традициите в тяхното изобилие, защото са обичали и ценели това, което имат, осъзнавали са какво е България дори като шепя пръст в сравнение с останалите държави.

Е, кажете, че днес е така, с усмивка на лице изречете, че сте българи. Не можете нали, срам ви е. С негодувание предавате традициите в забързаните си дни на вашите деца, за вас това не е удоволствие или глътка въздух със спомен за миналото, а просто едно задължение. Правите всичко машинално и по план, а това тотално ви обърква начина на мислене. Заблудени сте за истински важните неща, приоритетите ви са маловажни в сравнение с тези, които са имали бабите и дядовците ви. Забравяте кои сте и това, че да си патриот, не означава само да се назовеш като такъв, да отидеш на някой от великите ни па-

метници на 3-ти март или пък на 24-ти май и да заведеш детето си, колкото да види нещо. Защото никога паметник няма да бъде „нещо“, както, дори несъзнателно, от някои е възприет. Никога делото на светите братя няма да е нещо и никога нашата култура, просвета и писменост няма да бъдат на нисше ниво. А сега не знаете и не помните тези хора, дали ни толкова много, как изобщо допускате това?

Ами моментите, онези там в далечните или близки времена, които сега отегчават много от вас. Спомнете си за времето, когато сте учили азбуката, за изписването на всяко бабунче, ченгелче, калпаче, кръгче, за всяка написана дума, изречение и текст след това, за истинската красота на буквите, която се крие във възможността едно дете да осъществи контакт с тях. Да се огромоти и да борави с родната реч, наистина като със своя. Празникът на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност е единствен, никоя друга страна няма такъв празник, а нашият е така бележит. Повод за гордост е, че сме притежатели на това съкровище.

Да обясниш кой е героят, с ръка на сърцето си да го възхвалиш и да почувстваш мъката от гибелта му, която е била в името на всеобщото благо, означава да си патриот, да те боли за земята, на която си роден, закърмен, пораснал, остарял и ще умреш, за близките, които са допринесли за твоя живот, щастие и най-много за ония, които вече ги няма!

Самочувствието се появява само когато осъзнаеш защо си жив. Едва тогава имаш основа, на която да градиш!

Цветомира Тотова, 7б

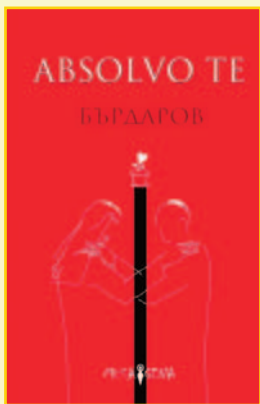
Дивна Николова, 6б

Absolva te

„Ако спасиш един живот, ти си спасил целия свят, но ако погубиш един живот, нима не си убил целия свят?“

Именно на този въпрос дава отговор българският автор Георги Бърдаров. *Absolve te* е роман с историческа тематика, изпращащ ни да бродим из руините на един погубен от войната свят. *Absolve te* не е просто роман за история, той е ковчеже за *човешки истории*. В 300 страници авторът разгръща историите на предадения от Бога Макс Шевченко, мизантропа Набил Назер, обществената утайка Ханс Щайнер и завинаги влюбения Ейляф.

В началото на книгата се връщаме назад във времето. Връщаме се в Холокоста и се срещаме с младия Макс, който не би могъл дори да си помисли за ужасите, които го чакат от другия край на релсите. Пътуваме с влака, но сме много далече от уюта на модерната железница. Пътуваме по теснолинейката към Аушвиц, а миризмата на горяща плът изпълва въздуха. Там Макс се запознава с цигуларя Теодор, негов верен приятел до сетния си дъх. Шевченко се сблъсква със страх, страдание, болка, ежедневно гледа смъртта в очите, но отказва да бъде пречупен от това забравено от Бога място. Историята му е сюжетна

линия за
срама, ви-
н а т а ,
чувствана
от оцеле-
лите, и
най-вече за
прошката.
Авторът ни
запознава
и с Набил
Назер —

учителят, загубил нишката на своя живот. Убиец, роб на омразата, която таи в душата си. Романът ни кара да го намразим още в самото начало. Къде обаче е генезисът на неговия гняв и какво го отлъчва от всичко човешко? В интерес на истината той е съвсем обикновен човек. Човек, досущ като всички нас. Той е погубен, но не от омраза, а от мъка. Набил губи всичко, което придава смисъл на неговия живот. Защото гневът далеч не е плод на злото, а дете на горестта. Моментът, в който този млад човек изгубва смисъла, е рождението на неговия „демон“. В неговата личностна еволюция проследяваме разцъфването на едно цвете в пустиня от мрак – прошката.

Това пустинно цвете можем да пренесем и в историята на Ейляф, където нежното растение е самият той. Интелигентен юноша, изпълнен с жажда за живот. Той е прошката в човешка форма. Въпреки трудностите в краткия си житейски път, той е отдаден на любовта към всекиго и всичко, което според околните е повод за подигравки. Четвъртият герой се казва Ханс Щайнер. Ханс е момче, търсещо убежище в мечтите си. Книгата ни запознава с кулминациите в живота му, които го превръщат в това, което е. Краят, който авторът му е отредил, е символ на искрицата добро, съществуваща дори и в най-покарените души.

„Absolvo te“ ни учи как да се освободим от всички земни окови и да намерим своя истински път чрез прошката.

Марина Костова, 10г

Книжни предложения

Съвременни български книги

В навечерието на 24 май ви представяме нашия избор за българска книга, която може би ще ви заинтригува и ще ви изкуши да влезете в книжарницата.

Физика на тъгата

Георги Господинов

Книга за миналото. Книга за емпатията. Неща, отдавна забравени. Това момче обаче иска да ги съхрани, не желае да изчезнат. Ето защо създава именно този роман – капсулата на историите. Благодарение на способността си да изживява спомени на други създания, вселяване, ще премине през различни вълнуващи и същевременно меланхолични събития. Мъж, криещ се в мазето от войната, жена, чакаща любимия си пред киното, дете, изучаващо света около себе си, Минотавър, искащ да прегърне майка си, а малък откъс от тях. Ще се опита да избяга от самотата и скръбта, да се скрие от Апокалипсиса. Когато започнах да чета книгата успях да се вникна в историите, все едно аз ги изживях. Бях на война, в лабиринт, в малка квартира и стая с хиляди коридори и избори. Докато се осъзна, вече бях на последната страница.

сени емо-
ции – ту
се рад-
вах, ту се
натъжа-
вах. Кол-
к о т о
повече
отивах
към края
на кни-
гата, тол-

кова повече се увеличаваха печалните чувства. Въпреки това финалът ѝ е наистина удовлетворяващ и ще ви накара да се огледате около себе си и да забележите малките неща, които ни заобикалят, на които не обръщаме достатъчно внимание. През цялото време осмислях всяка една дума, а главите винаги завършваха с мъдра мисъл. Любимите ми цитати са: „Оставете, преди да сме пораснали.“, „Ако човек положи известни усилия да изглежда нормален, ще си спести доста време, през което спокойно да бъде такъв, какъвто иска да е“ и „Ако всичко траеше вечно, нищо нямаше да е ценно“. Страх, тъга, носталгия, радост, възхищение са част от емоционалното влакче, с което ще потеглите, когато започнете да четете книгата, и няма да може да я оставите, докато не стигнете до края ѝ. Увлечателен роман за малките неща и възможностите в живота.

Нямата рече: „Кръвта вода не става“

Галина Танева

Крум Иванов е млад мъж, писател, живеещ в забързаното време на града. Открива страстта си да пише с първата си книга, но се появява проблем – няма идеи за втора. Поради тази причина решава да отиде в село Устрем, за да потърси вдъхновение. Но това, което заварва, ще го про-

мени изцяло. Животът в селото като че ли се е върнал няколко века назад. Спазват се стари обичаи на празници, танцуват се хора, готвят се традиционни ястия. Ще срещне и Керана, която е внучка на Велика Нямата. Когато четях романа ми се струваше, че съм на село, с роднините, с животните и птиците, да тичам из двора, да помагам на дядо с градината и на баба с храната, чувствах се като у дома, на топло и сигурно. Успях и да науча много нови неща относно традициите по празници и песните, с които са обвързани. Книгата наистина успява да ви пренесе в един стар свят, забравен свят, на обичаи и история. Освен че е увлекателна, тя е и образователна, тъй като от нея можете да научите как са живеели предците ни. Крум успява да открие вдъхновението, но по-важното е, че открива и себе си. Това е вторият роман от поредицата „Нямата рече“. Книга, която като машина на времето ще успее да ви пренесе в старите времена и ще ви направи горди, че сте български.

Книга за родолюбци, които търсят своите корени.

Радост Петкова, 9а

България и VgGPT

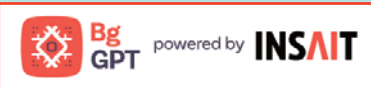
Представяме ви продължение от предишните броеве по темата за изкуствения интелект и неговото приложение

Най-големият проблем в обмяната на информация между хората по целия свят е езиковата бариера. Тя ги разделя, води до неразбирателства и грешки. Взимайки пример от древността с Вавилонската кула, ни става ясно, че тези грешки може да са фатални. Затова трябва всички нови технологии, открития и изобретения да бъдат достъпни на всички езици по целия свят.

Огромният интерес към изкуствения интелект не пропуска и България, където повечето потребители се ориентираха към най-известния чатбот – ChatGPT. С него хората бързо могат да си набавят информация, да съкратят съдържанието на дълги текстове и да си помагат с решаването на различни задачи. Въпреки че ChatGPT работи главно на английски език, той притежава и локализираща функция, която позволява на потребителите, които не разбират английски език, да използват услугите му. След въвеждане на съобщението на език, различен от английския, езиковият модел ще си го преведе и обработи на английски и ще върне отговор на съответния език. По този начин се осигурява достъп

ност до много повече хора, но има и недостатъци. При преводите винаги може да има загуби на оригиналното значение заради уникалността на всеки език. Затова при запитвания на по-специфични теми, народни мъдрости, имена или фразеологизми, ChatGPT има трудности и не съставя адекватен или правилен отговор. Благодарение на българския институт за компютърни науки, изкуствен интелект и технологии (INSAIT) вече може да ползваме алтернативен чатбот – ChatGPT. Той е изработен специално за употреба от българи на български език и предишните проблеми при преводите не се срещат. За жалост, като всяка нова технология е в началния си етап и така този нов езиков модел не е трениран още, което води до малка база данни и ограниченост на теми, по които може да се получи информация. И това означава, че ще отнеме дълъг период от време, през което BgGPT ще се усъвършенства, за да дава по-правилни и точни отговори.

Дори и това да изглежда като първата стъпка в развитието на ИИ в

България, може да се убедим сами, че това не е съвсем така. По-малкото интернет пространство, което страната ни заема, не я спира да събори със световните лидери в технологиите. Освен създаването на специализиран езиков модел на български език, INSAIT прави и пробиви с 16 статии в най-авторитетния форум за изкуствен интелект на света – CVPR и според МОН България може гордо да се нарече една от десетте топ страни в Европа в тази сфера. А тази година България обяви, че ще бъде домакин и основател на първата в света Международна олимпиада по изкуствен интелект. Така че може да почакаме за BgGPT, но всъщност сме доста напреднали по отношение на компютърните технологии.

Мартин Йотов, 92

Интересно и поучително преживяване

На 27 март учениците от 9в клас посетиха Медицинския университет в град Плевен. Тази среща беше организирана от класната им ръководителка, госпожа Катя Ралчева.

Учениците получиха възможността да влязат в залата „Музей“, където им бяха показани множество органи, потопени във формалин, и куп интересни макети и схеми. Техни „екскурзоводи“ бяха госпожа Маринова и господин Стефанов – преподаватели в университета. На деветоклас-

ниците беше предоставена възможността да се докоснат и до микроскопите, за да погледнат препарати от различни видове. Освен това им бяха показани и органи, и кости извън формалин с обяснения от професорите, които отговориха и на всички зададени въпроси по темата и извън нея.

Учениците получиха позволение да влязат и в дисекционната зала, което не е преживяване за всекиго! Там те получиха доста подробен разказ на видяното и после задаваха въпроси. Първите срещи със залите на Медицинския университет мотивираха учениците, които са с профил „Биология“, да продължават упорито да се трудят за своите бъдещи професии.

Деян Тончев 9в

Забавно

Месечен хороскоп за месец май

Овен

Хороскопът на Овен за май съветва да съдържате емоциите си. Действайки импулсивно, можете да загубите не само пари, но и доверието на важни хора. Избягвайте да коригирате плановете си в движение. Слънцето в Телец се характеризира с желание за финансова стабилност, затова липсата на такава би предизвикала чувство на несъстоятелност у вас. За да намерите комфорт и спокойствие през месеца, трябва да си планирате бюджета.

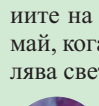
Телец

Хороскопът на Телец през май предвижда вероятност от кардинални избори. Този месец ще се наложи да излезете от зоната си на комфорт и да промените задушаващата и еднотипна среда. Паралелно с това трябва да решите какво да промените в ежедневието си. Винаги се стремете към стабилност, за да си извоювате спокойствие през месеца. Успехите за телците ще започнат да се проявяват към края на май.

Близнаци

Близнаци, звездите гръмко ви съветват да сте нащрек. Ще се изправите пред редица проблеми през май. Хармоничното Слънце в знака Телец ще ви учи на търпение и постоянство, което е от полза на ексцентричните Близнаци. Последователността ще ви позволи да разберете заплетените семейни взаимоотношения. Ще бъде възможно да се смирилите с перипет-

Рак

Хороскопът на Рак за май предрича положителни събития. Финансовото положение ще е стабилно, така че ще има възможност за реализиране на стари идеи и желания. Тъй като Слънцето в Телец увеличава нуждата от комфорт, Ракът се стреми да хармонизира живота си. Към края на май засилената интуиция ще се превърне в източник на сила, ще посочи правилната посока и ще ви помогне да намерите подходящия подход към хората.

Лъв

През май Лъвовете ще достигнат до нови върхове на любовната планина. Комплименти звучат отвсякъде, а поканите за срещи нямат край. Въпреки това, вниманието от противоположния пол може да бъде проблем за хората във връзка. Мощното Слънце в знака Телец дава постоянно и прилив на енергия, затова Лъвът е изпълнен с желание да реализира амбициите си. Благодарение на бойния дух ще бъде възможно да се преодолеят всички препятствия, но съществува риск от прегряване.

Дева

Девата през май ще трябва да поработи върху недостатъците си. Месецът ще е период на промяна, като всеки ден носи полезна информация и ви помага да се усъ-

вършенствате. Самоувереността ще ви пречи. Наложително е да се научите да уважавате мнението на другите. В края на месеца късметът ви се усмива и повечето взети решения ще се окажат успешни, а някои проблеми ще загубят своята актуалност.

Везни

Везни, очаква ви интересен и наситен със събития период. Ще ви се отворят много възможности, свързани както с професионалния живот, така и с личния. Очертава се работата да изисква повече усилия и отговорност, но ще си струва. Въпреки заетостта ви трябва да обръщате повече внимание на семейството. Към края на май повечето задължения ще отпаднат и ще можете да се отдадете на почивка.

Скорпион

В хороскопа на Скорпион цари пролетно оживление. С вълна от ентузиазъм ще можете да просперира на работното място. Нови възможности, отговорни решения и важни задачи ще запълнят календара ви този месец, но поводи за радост ще има и в семейството. А с края на месеца и късметът ви се усмива, като се очаква да срещнете сродната си душа.

Стрелец

Стрелците ще засвидетелстват положителни промени през месеца. Вярно е, че няма да са бързи, но ще засегаат всички сфери на живота. Любовни приключения, постижения и финансови успехи – прогресът е очевиден. Позицията на Слънцето в Телец е отговорна за благоприятните тенденции в живота на Стрелеца. Това ще е време на упорита работа. Важно е в края на месеца да избягвате

спонтанните покупки и да обрнете внимание на емоционалното си състояние.

Козирог

В хороскопа на зодия Козирог за май цари работно настроение. А с намаляването на дните до лятната ваканция се увеличават проблемите и задачите. Звездите ви съветват да не negliжирате работата, иначе дългоочакваната почивка е обречена на провал. Ала препълненият с ангажменти месец ще донесе и проблеми със здравето, затова работохолизмът трябва да бъде избягван. През месеца на Телец стабилността е на преден план, което отговаря на вътрешното настроение на Козирога.

Водолей

Водолей, май месец ви е подготвил едно смесено преживяване. Късметът съпътства всички начинания, ала в началото на месеца са ви превзели мързелът и преумората, но спокойно, волята ви ще надделее с навлизането в май. Въпреки това трябва да сте постоянно нащрек, най-малката грешка може да убие всичко, за което сте се трудили. Финансите заслужават специално внимание.

Риб

Разбирателството и доброто настроение изпълват Рибите през месец май. В началото на месеца ще ви се отвори перфектната възможност да изгладите неразбирателствата с хора от училище или работното място. А семейната почивка ще стопли семейните отношения. В края на месеца се очаква да сте по емоционални, не позволявайте негативите емоции да ви водят.

Мирослав Борисов, 9г

Какво виждаш?

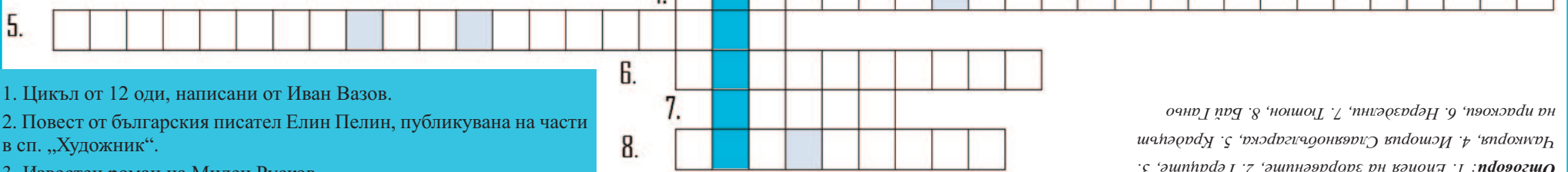
Кое е първото нещо, което виждаш на картинката?

Ако първото нещо, което сте видели, са лицата, то тогава Вие сте по-логичен, отколкото емоционален. Етикетите, които биха Ви залепили, биха били на добър, спокоен и морален човек. Вие сте по-склонни да слушате главата си, отколкото сърцето и интуицията. Готови сте да минете през всяка стъпка от плана само за да сте сигурни в успеха си!

Ако първото нещо, което сте забелязали, е ябълката, то тогава спокойно може да се наречете емоционален човек. Но не мислете, че това е нещо негативно, точно обратното, Вие имате изкусното умение да четете между редовете и да виждате скритите сигнали. Също много често знаете как да се изразите и какво до кажете в специфичната ситуация.

Мирослав Борисов, 9г

24-майска кръстословица

- Цикъл от 12 оди, написани от Иван Вазов.
- Повест от българския писател Елин Пелин, публикувана на части в сп. „Художник“.
- Известен роман на Милен Русков.
- Първото възрожденско произведение на българската историография, написано от Паисий Хилендарски в Хилендарския манастир и Зографския манастир в периода 1760 – 1762 г.
- Повест от българския писател Емилиан Станев. Тя е история, в която се противопоставят времето на война, печал и нечовечност със стремеха към свобода, чиста любов и щастие в лицето на Елисавета.

- Балада, написана от Пенчо Славейков /лиро-епическо стихотворение с фантастичен сюжет/.
- Най-известният роман на Димитър Димов и един от най-четените романи в българската литература.
- Литературен герой на Алеко Константинов и главно действащо лице в неговата поредица сатирични фейлетонни разкази.

Олга Станева, 10в

Оризонт: 1. Епопея на забравените, 2. Герациите, 3. Чакри, 4. История на Славянската, 5. Крадецът на праскови, 6. Неразделни, 7. Тютюн, 8. Бай Ланчо

Редакционен екип

Божидара Павлова, 12в	Стефания Колева, 9б
Ана-Мария Христова, 12б	Ева Иванова, 9б
Марина Костова, 10г	Йоан Градинаров, 9а
Олга Станева, 10в	Марта Милева, 9а
Мирослав Борисов, 9г	Яна Янева, 9а
Мартин Йотов, 9г	Мария Анова, 5б
Деян Тончев, 9в	Никол Ангелова, 9а
Михаела Минкова, 9в	Станислава Нейкова, 8б
Цветина Данчева, 9г	

Редактор Ивелина Танева
Предпечат Йончо Йончев

Броят е редакционно приключен на 24.04.2024г.

Редакционна бележка: Екипът на вестника се извинява на Мария Анова от 5б клас за допуснатата грешка в изписването на нейното име в брой 61.

Издава: ЛАБЕЛ ООД - гр.Плевен
Предпечат: label.bg
Печат: label.bg

Хартия: www.ema-bg.com
Тираж: 1000

УЧЕБНА 2024 / 2025 ГОДИНА

ПРИЕМ В ОСМИ КЛАС

По Наредба №10 на МОН от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование (обн., ДВ, бр.73 от 16.09.2016 г., изм. и доп., бр.12 от 03.02.2017 г., изм. и доп. бр.46 от 09.06.2017 г., изм. и доп., бр.77 от 26.09.2017 г., изм. и доп., бр.48 от 08.06.2018 г., изм. и доп., бр.82 от 05.10.2018 г., изм. и доп., бр.32 от 16.04.2019 г., изм. и доп., бр.72 от 13.09.2019 г., изм. и доп., бр.43 от 13.05.2020 г., изм. и доп., бр.78 от 04.09.2020 г., изм. и доп., бр.85 от 02.10.2020 г., изм. и доп., бр.75 от 10.09.2021 г., изм. и доп., бр.69 от 26.08.2022 г.)

1. Прием в пет паралелки с интензивно изучаване на английски език:

1.1. Една паралелка с профил „Хуманитарни науки“:

1.1.1. Брой ученици – 26;

1.1.2. Профилиращи предмети – български език и литература, история и цивилизации, английски език, информационни технологии;

1.1.3. Форма на обучение – дневна;

1.1.4. Срок на обучение – 5 / пет / години;

1.1.5. Приемане чрез конкурс с полагане на приемни изпити по български език и литература и математика;

1.1.6. Балообразуване – три пъти оценката от изпита по български език и литература + оценката от изпита по математика + оценките по български език и литература и история и цивилизации от свидетелството за основно образование – максимален бал 500 точки.

1.2. Една паралелка с профил „Обществени науки“:

1.2.1. Брой ученици – 26;

1.2.2. Профилиращи предмети – география и икономика, история и цивилизации, английски език, информационни технологии;

1.2.3. Форма на обучение – дневна;

1.2.4. Срок на обучение – 5 / пет / години;

1.2.5. Приемане чрез конкурс с полагане на приемни изпити по български език и литература и математика;

1.2.6. Балообразуване – три пъти оценката от изпита по български език и литература + оценката от изпита по математика + оценките по география и икономика и история и цивилизации от свидетелството за основно образование – максимален бал 500 точки.

1.3. Една паралелка с профил „Природни науки“:

1.3.1. Брой ученици – 26;

1.3.2. Профилиращи предмети – биология и здравно образование, химия и опазване на околната среда, английски език, информационни технологии;

1.3.3. Форма на обучение – дневна;

1.3.4. Срок на обучение – 5 / пет / години;

1.3.5. Приемане чрез конкурс с полагане на приемни изпити по български език и литература и математика;

1.3.6. Балообразуване – оценката от изпита по български език и литература + три пъти оценката от изпита по математика + оценките по биология и здравно образование и химия и опазване на околната среда от свидетелството за основно образование – максимален бал 500 точки.

1.4. Една паралелка с профил „Софтуерни и хардуерни науки“:

1.4.1. Брой ученици – 26;

1.4.2. Профилиращи предмети – информатика, информационни технологии, английски език, математика;

1.4.3. Форма на обучение – дневна;

1.4.4. Срок на обучение – 5 / пет / години;

1.4.5. Приемане чрез конкурс с полагане на приемни изпити по български език и литература и математика;

1.4.6. Балообразуване – оценката от изпита по български език и литература + три пъти оценката от изпита по математика + оценките по български език и литература и математика от свидетелството за основно образование – максимален бал 500 точки.

1.5. Една паралелка с профил „Икономическо развитие“:

1.5.1. Брой ученици – 26;

1.5.2. Профилиращи предмети – математика, география и икономика, информационни технологии, английски език;

1.5.3. Форма на обучение – дневна;

1.5.4. Срок на обучение – 5 / пет / години;

1.5.5. Приемане чрез конкурс с полагане на приемни изпити по български език и литература и математика;

1.5.6. Балообразуване – оценката от изпита по български език и литература + три пъти оценката от изпита по математика + оценките по

математика и география и икономика от свидетелството за основно образование – максимален бал 500 точки.

2. График за организиране приемането на учениците:

2.1. Провеждане на тестове по:

2.1.1. Български език и литература – 19.06.2024г.

2.1.2. Математика – 21.06.2024г.

2.1.3. Чужд език – 20.06.2024г.

2.2. Обявяване на резултатите от Национално външно оценяване до 02.07.2024г.

2.3. Подаване на документи за участие в първи етап на класиране - от 08.07. до 10.07.2024г.;

2.4. Обявяване на списъците с приетите ученици на първи етап на класиране – до 12.07.2024г.;

2.5. Записване на приетите ученици на първи етап на класиране или подаване на заявление за участие във втори етап на класиране – от 15.07. до 17.07.2024г.

от 8:00 до 16:00 часа
стая №314

2.6. Обявяване на списъците с приетите ученици на втори етап на класиране – до 19.07.2024г.

2.7. Записване на приетите ученици на втори етап на класиране - от 22.07. до 24.07.2024г.

от 8:00 до 16:00 часа
стая №314

2.8. Обявяване на записалите се ученици и броя на незаетите места след втори етап на класиране – на 25.07.2024г.

2.9. Подаване на документи за участие в трети етап на класиране – от 26.07. до 29.07.2024г.

2.10. Обявяване на списъците с приетите ученици на трети етап на класиране – до 30.07.2024г.

2.11. Записване на приетите ученици на трети етап на класиране от 31.07. до 01.08.2024г.

от 8:00 до 16:00 часа
стая №314

2.12. Обявяване на записалите се ученици и броя на незаетите места след трети етап на класиране – до 02.08.2024г.

2.13. Подаване на документи за участие в четвърти етап на класиране – от 05.08. до 06.08.2024г.

2.14. Обявяване на списъците с приетите ученици на четвърти етап на класиране – до 07.08.2024г.

2.15. Записване на приетите ученици на четвърти етап на класиране на 08.08. и 09.08.2024г.

от 8:00 до 16:00 часа
стая №314

2.16. Обявяване на записалите се ученици и броя на незаетите места след четвърти етап на класиране – до 12.08.2024г.

2.17. Попълване на незаетите места след четвърти етап на класиране и записване – до 11.09.2024г.

3. Необходими документи за участие в класиране:

3.1. Заявление по образец;

3.2. Копие от свидетелството за завършено основно образование.

При подаване на документите за участие в класиране учениците представят оригинала на свидетелството за завършено основно образование.

4. Необходими документи за записване:

4.1. Заявление по образец;

4.2. Оригинал на свидетелството за завършено основно образование